

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ

Ιωάννης Γκιάστας Ευστάθιος Δημητρόπουλος

Ειρήνη Ρέππα Νικόλαος Τσέργας

**Σχολικός Επαγγελματικός Προσανατολισμός
Σχεδιάζοντας το επαγγελματικό μου μέλλον...**

Γ' ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ (2ος ΤΟΜΟΣ)

**ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ ΥΠΟΛΟΓΙΣΤΩΝ
ΚΑΙ ΕΚΔΟΣΕΩΝ «ΔΙΟΦΑΝΤΟΣ»**

Σχολικός Επαγγελματικός Προσανατολισμός

Γ' Γυμνασίου

Σχεδιάζοντας το Επαγγελματικό μου Μέλλον...

ΣΥΓΓΡΑΦΕΙΣ:

**Ιωάννης Γκιάστας, ψυχολόγος
Ευστάθιος Δημητρόπουλος, Κα-
θηγητής Α.Σ.ΠΑΙ.Τ.Ε.**

**Ειρήνη Ρέππα, Υπεύθυνη Σ.Ε.Π.
Νικόλαος Τσέργας, Σύμβουλος
Επαγγελματικού Προσανατολι-
σμού**

**ΚΡΙΤΕΣ-
ΑΞΙΟΛΟΓΗΤΕΣ:**

**Σπύρος Κρίβας, Καθηγητής του
Πανεπιστημίου Πατρών
Βασιλική Πολλάτου, Υπεύθυνη
Σ.Ε.Π.**

Ευάγγελος Παπαγιαννάκης, Οικονομολόγος, Εκπαιδευτικός Δ.Ε.

ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΣΗ:

**Ανδρέας Κατσαούνης, Εικονο-
γράφος**

**ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΗ ΕΠΙ-
ΜΕΛΕΙΑ:**

**Ευσταθία Λαλιώτου, Φιλολόγος,
Εκπαιδευτικός Δ.Ε.**

**ΥΠΕΥΘΥΝΗ ΤΟΥ
ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ ΚΑΙ
ΤΟΥ ΥΠΟΕΡΓΟΥ
ΚΑΤΑ ΤΗ ΣΥΓΓΡΑ-
ΦΗ:**

**Χρυσούλα Κοσμίδου-Hardy,
Σύμβουλος του Παιδαγωγικού Ιν-
στιτούτου**

ΕΞΩΦΥΛΛΟ:

Γεώργιος Ιωάννου, Ζωγράφος

**ΠΡΟΕΚΤΥΠΩΤΙΚΕΣ
ΕΡΓΑΣΙΕΣ:**

ΜΕΤΑΙΧΜΙΟ

**Γ' Κ.Π.Σ. / ΕΠΕΑΕΚ ΙΙ / Ενέργεια 2.2.1 / Κατηγορία
Πράξεων 2.2.1.α:**

**«Αναμόρφωση των προγραμμάτων σπουδών και
συγγραφή νέων εκπαιδευτικών πακέτων»**

**ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟ ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ
Μιχάλης Αγ. Παπαδόπουλος
Ομότιμος Καθηγητής του Α.Π.Θ.
Πρόεδρος του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου**

**Πράξη
με τίτλο:** «Συγγραφή νέων βιβλίων και παραγωγή
υποστηρικτικού εκπαιδευτικού υλικού με
βάση

το ΔΕΠΠΣ και τα ΑΠΣ για το Γυμνάσιο»

Επιστημονικός Υπεύθυνος

Έργου

Αντώνιος Σ. Μπομπέτσης

**Σύμβουλος του Παιδαγωγικού Ινστιτού-
του**

Αναπληρωτές Επιστημονικοί Υπεύθυνοι

Έργου

Γεώργιος Κ. Παληός

**Σύμβουλος του Παιδαγωγικού Ινστιτού-
του**

Ιγνάτιος Ε. Χατζηευστρατίου

**Μόνιμος Πάρεδρος του Παιδαγωγικού Ιν-
στιτούτου**

**Έργο συγχρηματοδοτούμενο 75% από το Ευρωπαϊ-
κό Κοινωνικό Ταμείο και 25% από εθνικούς πόρους.**

**ΠΡΟΣΑΡΜΟΓΗ ΤΟΥ ΒΙΒΛΙΟΥ ΓΙΑ ΜΑΘΗΤΕΣ ΜΕ
ΜΕΙΩΜΕΝΗ ΟΡΑΣΗ**

**Ομάδα Εργασίας για το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής
Πολιτικής**

Προσαρμογή: Τσιμιτσέλης Ιωάννης, Εκπαιδευτικός

Επιμέλεια: Χαρλαμπίτα Ασπασία, Εκπαιδευτικός

**Επιστημονικός υπεύθυνος: Βασίλης Κουρμπέτης,
Σύμβουλος Α΄ του Υ.ΠΟ.ΠΑΙ.Θ**

**Υπεύθυνη του έργου: Μαρία Γελαστοπούλου,
Μ.Εδ. Ειδικής Αγωγής**

**Τεχνική υποστήριξη: Κωνσταντίνος Γκυρτής,
Δρ. Πληροφορικής**

**ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ ΥΠΟΛΟΓΙΣΤΩΝ ΚΑΙ ΕΚΔΟ-
ΣΕΩΝ «ΔΙΟΦΑΝΤΟΣ»**

**Ιωάννης Γκιάστας Ειρήνη Ρέππα
Ευστάθιος Δημητρόπουλος Νικόλαος Τσέργας**

ΑΝΑΔΟΧΟΣ ΣΥΓΓΡΑΦΗΣ: ελληνικά γράμματα

Σχολικός Επαγγελματικός Προσανατολισμός

Γ' Γυμνασίου

Σχεδιάζοντας το Επαγγελματικό μου Μέλλον...

(2ος ΤΟΜΟΣ)

ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΟ ΣΗΜΕΙΩΜΑ

Φίλε Μαθητή, Φίλη Μαθήτριά,

Το βιβλίο του Σχολικού Επαγγελματικού Προσανατολισμού γράφτηκε με σκοπό να σε διευκολύνει, στο πλαίσιο του θεσμού του Σ.Ε.Π., στην προσωπική, εκπαιδευτική και κοινωνική σου πορεία, κυρίως μετά από το Γυμνάσιο. Αντιλαμβανόμαστε τη σημασία της Γ΄ Τάξης του Γυμνασίου τόσο για την ανάπτυξή σου γενικά, όσο και για τη σταδιοδρομία σου ειδικότερα.

Στη διάρκεια αυτής της χρονιάς χρειάζεται να προετοιμαστείς για τη μετάβασή σου από την υποχρεωτική εκπαίδευση σε έναν ευρύτερο χώρο, που θα φέρει τη σφραγίδα των προσωπικών, εκπαιδευτικών και επαγγελματικών σου προτιμήσεων και επιλογών. Παράλληλα, βρίσκεσαι σε μια σημαντική καμπή της βιολογικής, συναισθηματικής και κοινωνικής σου εξέλιξης, σε ένα σημαντικό σημείο της μετάβασής σου από τον κόσμο του παιδιού στον κόσμο του ενήλικα. Η πορεία της προσωπικής σου εξέλιξης συνδυάζει με δυναμικό τρόπο όλους τους παραπάνω τομείς και παράγοντες.

Είναι πολύ φυσικό, λοιπόν, να βρίσκεσαι μπροστά σε σημαντικές αποφάσεις σε σχέση με τη μελλοντική σου εκπαίδευση και την ευρύτερη προσωπική και επαγγελματική σου ανάπτυξη. Πιστεύουμε ότι και ο μαθητής, όπως κάθε άλλος άνθρωπος εξάλλου, παρά τις όποιες αντιξοότητες και δυσκολίες, είναι ελεύθερος να χαράξει το μέλλον του, να πετύχει πράγματα που είναι γι' αυτόν πολύ σημαντικά και τον φέρνουν πιο κοντά στην αυτοπραγμάτωσή του. Ο θεσμός της Συμβουλευτικής και του Προσανατολισμού, προκειμένου να ενισχύσει αυτήν την προσωπική σου προσπάθεια, θέτει ως αποστολή του να σε βοηθήσει στην εξελικτική αυτή

πορεία προς την πραγματοποίηση ενός προσεκτικού και έγκαιρου προσωπικού σχεδιασμού ζωής.

Ελπίζουμε ότι το βιβλίο αυτό θα σε βοηθήσει στη βαθύτερη κατανόηση, αποδοχή και ανάπτυξη του εαυτού σου. Αυτό συναρτάται με τη συνειδητοποίηση των δυνατοτήτων σου και με την άσκηση και περαιτέρω βελτίωση δεξιοτήτων, όπως είναι αυτές της επικοινωνίας, της συνεργασίας, της αναζήτησης πληροφοριών, λύσεων και διεξόδων. Παράλληλα, στις σελίδες του βιβλίου θα βρεις πηγές και τρόπους πληροφόρησης, καθώς και τρόπους διερεύνησης του εαυτού σου. Θα βρεις βοήθεια που είναι αναγκαία για τη διαμόρφωση προσωπικής άποψης, προκειμένου να λάβεις σημαντικές αποφάσεις. Όμως, η αναζήτηση έγκυρων πληροφοριών και η αξιοποίησή τους είναι, τελικά, και προσωπική σου υπόθεση.

Το βιβλίο δεν περιέχει έτοιμες λύσεις σε προβλήματα ούτε έτοιμες απαντήσεις στα ερωτήματά σου. Είναι απλώς ένα εργαλείο για να σε βοηθήσει να επεξεργαστείς μερικές πολύ σημαντικές ερωτήσεις, να διερευνήσεις τον εαυτό σου και τον κόσμο γύρω σου. Τις απαντήσεις και τις λύσεις θα τις βρεις μέσα από κριτική αναζήτηση και με τη συνεργασία και την υποστήριξη του Συμβούλου και των υπόλοιπων καθηγητών στο σχολείο σου. Τα Κέντρα Συμβουλευτικής και Προσανατολισμού (ΚΕ.ΣΥ.Π.) και τα Γραφεία Σχολικού και Επαγγελματικού Προσανατολισμού (ΓΡΑ.Σ.Ε.Π..) δημιουργήθηκαν για σένα. Αξιοποίησε τις υπηρεσίες που σου προσφέρουν όσο περισσότερο μπορείς.

Το βιβλίο περιλαμβάνει έξι μεγάλες ενότητες, η καθεμία από τις οποίες αναφέρεται σε ένα σημαντικό θέμα από αυτά που πιστεύουμε ότι πρέπει να σε απασχολήσουν σε αυτή την τάξη. Κάθε ενότητα, με τη σειρά της, είναι χωρισμένη σε υποενότητες. Σε καθεμία από αυτές θα βρεις πληροφορίες για να ξεκινήσεις τη συζήτηση

του κάθε θέματος, αλλά θα βρεις και ατομικές ή ομαδικές ασκήσεις προκειμένου να βοηθηθείς να επεξεργαστείς το κάθε θέμα. Γι αυτό και το βιβλίο αυτό είναι ταυτόχρονα και Τετράδιο Εργασίας: γράφεις πράγματα που σου ζητούνται στην ώρα του Σ.Ε.Π. ή που εσύ θέλεις να γράψεις.

Το βιβλίο προορίζεται να χρησιμοποιηθεί στην τάξη, στην ώρα του Σ.Ε.Π., με την καθοδήγηση του Καθηγητή-Συμβούλου. Εντούτοις, είναι δυνατόν ένα μέρος του να το δουλέψεις και μόνος / μόνη σου αν έχεις το ανάλογο ενδιαφέρον, ή να το αξιοποιήσεις στο πλαίσιο κάποιου προγράμματος Σ.Ε.Π..

Τέλος, είναι καλό να κατανοήσεις ότι το αντικείμενο αυτό δεν είναι «ένα μάθημα» σαν τα άλλα, κι ας πρόκειται για μια δραστηριότητα που υλοποιείται μέσα στο σχολείο. Ο Σ.Ε.Π. είναι ένας θεσμός που δημιουργήθηκε για να σε βοηθήσει να σχεδιάσεις τη δική σου πορεία στη ζωή, να ανακαλύψεις αυτά που θέλεις εσύ, να αναπτύξεις περισσότερο αυτό που είσαι, να γίνεις ευτυχισμένος άνθρωπος.

Η Συγγραφική Ομάδα

ΕΝΟΤΗΤΑ ΤΕΤΑΡΤΗ

ΑΝΤΙΛΗΨΕΙΣ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΣΥΝΑΝΘΡΩΠΟΥΣ

- Αν κοιτάξεις γύρω σου, θα δεις έναν κόσμο γεμάτο διαφορετικούς ανθρώπους. Θα δεις ότι συνάνθρωποί σου διαφέρουν από σένα στο φύλο, στη θρησκεία, στην εθνικότητα ή μπορεί να διαφέρουν από σένα επειδή έχουν διαφορετικές ανάγκες ή ικανότητες. Πώς νιώθεις άραγε εσύ με τους διαφορετικούς συνανθρώπους γύρω σου και ποια συμπεριφορά υιοθετείς απέναντί τους;
- Γνωρίζεις τι είναι τα στερεότυπα και ότι κάποια από αυτά, όπως για παράδειγμα τα στερεότυπα για τους ρόλους των δύο φύλων, μπορεί να επηρε-

Λέξεις/Φράσεις - Κλειδιά

- Στερεότυπα
- Διαπολιτισμική συμπεριφορά
- Προκατάληψη
- Δικαίωμα στη διαφορά
- Ρόλοι των δύο φύλων
- Άτομα με αναπηρίες (Α.Μ.Ε.Α.)

άσουν τις εκπαιδευτικές και τις επαγγελματικές σου επιλογές;

Στόχος αυτού του κεφαλαίου είναι να βοηθηθείς:

- να κατανοήσεις την έννοια των στερεοτύπων και να τα προσεγγίζεις με κριτική διάθεση
- να προβληματίζεσαι για τα συναισθήματα και για τη συμπεριφορά σου απέναντι σε άτομα που είναι διαφορετικά από εσένα
- να αντιλαμβάνεσαι ότι οι στερεοτυπικές αντιλήψεις μπορεί να ασκούν επίδραση στις εκπαιδευτικές και στις επαγγελματικές σου επιλογές.

Εισαγωγικά στοιχεία

Πολλές φορές οι αντιλήψεις που έχουμε για κάποιες ομάδες ατόμων που διαφέρουν από τη δική μας, για παράδειγμα στο χρώμα, στη γλώσσα, στην καταγωγή, στη θρησκεία, στο φύλο κτλ., μπορεί να παίρνουν τη μορφή στερεοτύπων. Με τον όρο στερεότυπα εννοούμε βαθιά ριζωμένες και παγιωμένες πεπτοιθήσεις που λειτουργούν σαν ετικέτες (άλλοτε θετικές ή άλλοτε αρνητικές), σύμφωνα με τις οποίες κατηγοριοποιούμε άκριτα και αβασάνιστα τις διάφορες ομάδες ατόμων γύρω μας. Τέτοιες ετικέτες είναι, για παράδειγμα, αντιλήψεις όπως: «οι Άγγλοι είναι ψυχροί», «οι γυναίκες είναι φοβητσιάρες», «οι άντρες είναι θαρραλέοι», «οι Γάλλοι είναι πολιτισμένοι», «οι άντρες έχουν μηχανικές ικανότητες», «οι γυναίκες μπορούν να φροντίζουν τα παιδιά καλύτερα από τους άντρες», «τα άτομα με αναπηρίες δυσκολεύονται να εκπαιδευτούν και να εργαστούν» κ.ά.

Όταν ένα στερεότυπο που αφορά μια συγκεκριμένη ομάδα ατόμων οδηγεί σε αρνητική συναισθηματική φόρτιση, τότε οδηγεί στην προκατάληψη.

Οι προκαταλήψεις είναι λογικά και επιστημονικά αστήρικτες. Ωστόσο, γίνονται κατά κανόνα αποδεκτές χωρίς την παραμικρή αμφισβήτηση. Υπάρχουν συχνά αντιθέσεις μεταξύ διαφόρων ομάδων, λαών κτλ. Οι προκαταλήψεις μπορούν να οδηγούν σε εχθρική συμπεριφορά της μιας ομάδας έναντι της άλλης.

Από την προκατάληψη απορρέουν αντιδράσεις όπως οι ακόλουθες:

- **Αποφυγή.** Εκδηλώνεται με το να αποφεύγουμε ένα άτομο ή μια ομάδα.
- **Λεκτική κατάχρηση.** Εκδηλώνεται με το να μιλάμε αρνητικά για μια συγκεκριμένη ομάδα ατόμων (π.χ. για τους Πόντιους)
- **Διάκριση.** Εκδηλώνεται με υποτίμηση, με κακομεταχείριση, με χαμηλότερη αμοιβή, με αποκλεισμό από ευκαιρίες κτλ.
- **Βίαιη κατάχρηση.** Εκδηλώνεται με σαρκασμό, με ενόχληση, με απειλές κτλ.
- **Εξάλειψη.** Εκδηλώνεται με εχθρική συμπεριφορά όπως απομονώνοντας, διώχνοντας, σκοτώνοντας, λυντσάροντας, προβαίνοντας σε γενοκτονία ή σε εθνοκάθαρση¹³.

Το θέμα των αρνητικών αντιλήψεων για εθνότητες ή μειονότητες έχει δημιουργήσει πολλά δεινά στην ιστορία της ανθρωπότητας (π.χ. εξόντωση εκατομμυρίων Εβραίων από το χιτλερικό καθεστώς, σφαγή των Αρμενίων από τους Τούρκους, διωγμοί Παλαιστινίων κτλ.).

Οι στερεοτυπικές αντιλήψεις συνεπάγονται δυσάρεστες συνέπειες για ολόκληρους λαούς σε κοινωνικό επίπεδο. Αλλά και σε προσωπικό επίπεδο καθορίζουν

πολλές φορές τη ζωή και τις επιλογές μας. Φτάνει να σκεφτούμε κατά πόσο τα στερεότυπα που αφορούν στους ρόλους των δύο φύλων (π.χ. αντρικές - γυναικείες δουλειές, ρόλοι στην οικογένεια κτλ.) επηρεάζουν τις προτιμήσεις μας για σπουδές και επαγγέλματα ή αποκλείουν τις γυναίκες (ή κάποτε και τους άντρες, αλλά σε μικρότερο βαθμό) από κάποιες θέσεις εργασίας ή αξιώματα.

Επίσης, η στερεοτυπική αντίληψη «αναπηρία σημαίνει ανικανότητα», καθώς και κοντόφθαλμες κοινωνικές πολιτικές εξαιρούν, στιγματίζουν και περιθωριοποιούν άτομα με αναπηρίες και άτομα με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες, χωρίς να τους προσφέρουν τις ευκαιρίες για μόρφωση και κοινωνική ένταξη που δικαιούνται και αξίζουν. Σε πείσμα αυτών των στερεοτύπων, άνθρωποι που είχαν διάφορες σωματικές ή άλλες ανεπάρκειες ξεχωρίζουν με τα επιτεύγματά τους κερδίζοντας το σεβασμό και το θαυμασμό μας για τα έργα τους. Από τα βάθη των αιώνων ενδυναμώνουν με το παράδειγμά τους την πίστη μας στην ανθρώπινη βούληση και αξία. Ως παραδείγματα μπορούν να αναφερθούν: ο Όμηρος που, ενώ είναι τυφλός, γίνεται διάσημος για τα επικά ποιήματά του, την Ιλιάδα και την Οδύσσεια, και ο σύγχρονός μας διάσημος επιστήμονας Στίβεν Χόκινγκ που κινείται με αναπηρικό καρότσι και μιλάει με τη βοήθεια υπολογιστή. Φωτεινά παραδείγματα αποτελούν ακόμα και πολλοί άλλοι απλοί άνθρωποι γύρω μας που ξεπέρασαν τις όποιες δυσκολίες τους και τις κοινωνικές διακρίσεις σε βάρος τους.

Πώς δημιουργούνται τα στερεότυπα;

Τα στερεότυπα δημιουργούνται και μεταδίδονται με πολλούς τρόπους (φανερούς και μη φανερούς) από την οικογένεια, το σχολείο, το στρατό, την εκκλησία, τους

συνομηλίκους, τα Μέσα Μαζικής Επικοινωνίας κτλ. Μία ομάδα στερεοτύπων σχετίζεται με τους ρόλους των δύο φύλων.

Μηχανισμοί με τους οποίους αναπαράγονται τα στερεότυπα για τους ρόλους των δύο φύλων μπορεί να είναι:

- η ενίσχυση της συμπεριφοράς εκείνης που θεωρείται ότι αρμόζει σε κάθε φύλο.
Παραδείγματα: επιβραβεύουμε τα κορίτσια όταν συγυρίζουν το δωμάτιό τους μαλώνουμε τα αγόρια όταν κλαίνε
- η μίμηση της συμπεριφοράς άλλων, οι οποίοι λειτουργούν ως πρότυπα (π.χ. - πατέρας)
- η κοινωνική ενθάρρυνση ή επιβράβευση, τα αρνητικά σχόλια ή η αρνητική κριτική και απόρριψη της συμπεριφοράς (από τα μέλη της ευρύτερης κοινότητας π.χ. γειτονιά)¹⁴.

Εξαλείφονται τα στερεότυπα;

Ένα χαρακτηριστικό των στερεοτύπων είναι ότι αυ-

τά είναι «στέρα τυπωμένα» στο νου και στην καρδιά μας. Γι' αυτό χρειάζεται χρόνος και προσπάθεια για να τα εξαλείψουμε, ανατρέποντας όχι μόνο αυτά που έχουμε μάθει (γνώσεις), αλλά και αυτά που νιώθουμε (τα συναισθήματά μας).

Το πρώτο λοιπόν «μέτωπο» του αγώνα ενάντια στα στερεότυπα είναι ο ίδιος μας ο εαυτός. Στη συνέχεια ο αγώνας διεξάγεται στο κοινωνικό επίπεδο, στο οποίο θα καταπολεμήσουμε τα στερεότυπα και θα υπερασπιστούμε όσους υποφέρουν από τις κοινωνικές διακρίσεις. Για παράδειγμα, πώς θα πολεμήσουμε την ξενοφοβία και το ρατσισμό; Με την πληροφόρηση, την ενημέρωση, την κατάλληλη εκπαιδευτική, κοινωνική πολιτική, αλλά, πάνω από όλα, με το να έρθουμε σε επαφή, γνωριμία, συνεργασία με τους «άλλους» και να νιώσουμε, αλλά και να εκφράσουμε, αποδοχή και σεβασμό γι' αυτούς, για τις ανάγκες τους και τον πολιτισμό τους.

Ας ξεκινήσετε λοιπόν από το σχολείο, χέρι – χέρι με τους «διαφορετικούς» από εσάς συμμαθητές σας. Μπορείτε να δουλέψετε όλοι μαζί φιλικά και δημιουργικά, με κοινές δραστηριότητες, ανακαλύπτοντας αυτά που σας συνδέουν, σας ενώνουν, ανταλλάσσοντας και πλουτίζοντας συνάμα τους εαυτούς σας μέσα από τις διαφορετικές εμπειρίες.

Παράλληλα, σε κοινωνικό και σε πολιτικό επίπεδο όλοι μαζί οφείλουμε να διεκδικήσουμε «το δικαίωμα στη διαφορά».

Ενάντια στο ρατσισμό μπορούμε να προτάξουμε τη διαπολιτισμική συμπεριφορά. Με τον όρο διαπολιτισμική συμπεριφορά εννοούμε την κατανόηση, την αποδοχή και το σεβασμό των ατόμων, ομάδων, λαών που προέρχονται από διαφορετικούς πολιτισμούς. Η διαπολιτισμική συμπεριφορά σημαίνει όχι μόνον αποδοχή και σεβασμό των πολιτιστικών διαφορών, αλλά

και πίστη στο γεγονός ότι μπορούμε να μαθαίνουμε και να πλουτίζουμε τους εαυτούς μας μέσα από τη συνάντησή μας με τους άλλους πολιτισμούς.

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ 1^Η

Γράψε αυθόρμητα και με ειλικρίνεια τα συναισθήματά σου δίπλα στις αντίστοιχες προτάσεις-πιθανές καταστάσεις. Ακόμα και αν δεν έχεις μια αντίστοιχη εμπειρία, προσπάθησε να φανταστείς πώς πιθανά θα τη βίωνες (π.χ. φαντάσου τον εαυτό σου στη θέση του Ιορδανού που αναφέρεται παρακάτω).

Πιθανά συναισθήματα: ενόχληση, αμηχανία, καχυποψία, ενδιαφέρον, χαρά, σεβασμός, συμπάθεια, λύπη, εμπιστοσύνη, φόβος, ανασφάλεια, δισταγμός, αμηχανία, ζήλια, απόρριψη, κατωτερότητα, ανωτερότητα, έκ-

**πληξη, ασφάλεια, αποδοχή, στοργή, ντροπή, αμφιβολία, αποστασιοποίησηκτλ.
(Μπορείς να διαλέξεις ένα συναίσθημα από τον κατάλογο συναισθημάτων που σου δίνεται ή να καταγράψεις κάποια άλλη δική σου κατάσταση ή συναίσθημα που, πιθανόν, δεν έχει συμπεριληφθεί).**

Πιθανές καταστάσεις	Συναισθήματα (Τι νιώθω)
Ένας βαρήκοος νέος μου ζητάει πληροφορίες για ένα δρόμο.	<hr/> <hr/>
Ένα άτομο με κινητική αναπηρία μου λέει ότι, παρά τα προβλήματά του, ασχολείται με τον αθλητισμό.	<hr/> <hr/>
Ένα παιδί από την Αλβανία με καλεί στα γενέθλιά του.	<hr/> <hr/>

Μια τυφλή κυρία μου ζητάει να τη βοηθήσω να κατέβει από το λεωφορείο.

Μπαίνω σε ένα ταξί που το οδηγεί μια γυναίκα.

Ένας συμμαθητής μου από το Ιράκ μου προτείνει να έρθει στο σπίτι μου για να κάνουμε μια εργασία μαζί.

<p>Μια φίλη μου λέει ότι της αρέσει να γίνει ηλεκτρονικός.</p>	<hr/> <hr/>
<p>Πιθανές καταστάσεις</p>	<p>Συναισθήματα (Τι νιώθω)</p>
<p>Έρχεται ένα υδραυλικός για μια επισκευή στο σπίτι μου με συνεργάτη του μια γυναίκα.</p>	<hr/> <hr/>
<p>Μερικοί συμμαθητές μου δεν έχουν το ίδιο θρήσκευμα με το δικό μου.</p>	<hr/> <hr/>

Ένας Έλληνας συμμαθητής μου προτείνει να με βοηθήσει στα μαθήματα γλώσσας στα οποία δυσκολεύομαι, γιατί είμαι Ιορδανός.	
Κάτι άλλο...	Συναισθήματα
(εδώ συμπλήρωσε κάποια κατάσταση που σου συνέβη στην πραγματικότητα, αλλά δεν περιλαμβάνεται στις παραπάνω προτάσεις).	

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ 2Η

α) «Εσύ τι πιστεύεις; Υπάρχουν αντρικά και γυναικεία επαγγέλματα»;

Συμπλήρωσε τον πίνακα ανάλογα με την αντίληψη που έχεις για το συγκεκριμένο θέμα. Στη συνέχεια συζήτησε με τους συμμαθητές σου τις απαντήσεις που έδωσες, καθώς και το πώς νομίζεις ότι σου δημιουργήθηκαν αυτές οι πεποιθήσεις. Είναι ενδιαφέρον να διαπιστώσεις πώς έχουν δημιουργηθεί μέσα σου αυτά τα «γιατί».

Ένα κορίτσι δεν μπορεί να γίνει γιατρός χειρουργός, γιατί

Ένα κορίτσι μπορεί να γίνει γιατρός χειρουργός, γιατί

Ένα αγόρι δεν μπορεί να γίνει νηπιαγωγός, γιατί

Ένα αγόρι μπορεί να γίνει νηπιαγωγός, γιατί

β) «Βάλε το χέρι στην καρδιά» και απάντησε:
Μήπως υπάρχουν επαγγέλματα ή σπουδές που τα έχεις απορρίψει μόνο και μόνο επειδή είσαι αγόρι ή κορίτσι (π.χ. θα σου άρεσε πολύ να σπουδάσεις νηπιαγωγός, αλλά σκέφτεσαι ότι οι φίλοι σου θα γέλαγαν με την επιλογή σου, επειδή είσαι αγόρι). Στη συνέχεια συζητήστε ανά δύο τις απαντήσεις σας, καθώς και το πώς νομίζετε ότι σας έχουν δημιουργηθεί αυτές οι πεποιθήσεις.

Διάβασε προσεκτικά, σκέψου και σχολίασε:

«Λέω στα παιδιά μου πως, αν στο λεωφορείο κάποιος περιγελάσει άδικα κάποιον άλλον και εκείνα δεν κάνουν τίποτε για να τον υπερασπιστούν, τότε είναι και τα ίδια θύματα. Τους λέω ότι πρέπει να αμφισβητούν την εξουσία –και τη δική μου βεβαίως– και να δείχνουν αλληλεγγύη σε όσους είναι λιγότερο τυχεροί από αυτά¹⁵».

Η ενότητα με μια ματιά

- Πώς θα μπορούσε η διαπολιτισμική συμπεριφορά να γίνει πράξη στην τάξη ή στο σχολείο σου;
-
-
-

- Μπορείς να αναφέρεις κάποια παραδείγματα ή κάποια στοιχεία που επιβεβαιώνουν ότι τα στερεότυπα για τα δύο φύλα επηρεάζουν τις εκπαιδευτικές και τις επαγγελματικές επιλογές των νέων;
-
-
-

- Σημείωσε συνοπτικά κάποιες φράσεις, εικόνες ή παραστάσεις που θυμάσαι από μικρός στην οικογένεια, στο σχολείο ή στην τηλεόραση και σου δημιούργησαν ένα συγκεκριμένο στερεότυπο.
-

-
-
-
- Στην ιστοσελίδα του Γυμνασίου Κωφών και Βαρήκων Αργυρούπολης μπορείς να έρθεις σε επικοινωνία με κωφούς και βαρήκοους συμμαθητές σου. Επισκέψου την ηλεκτρονική διεύθυνση <http://gym-ekv-argyr.att.ach.gr> και μάθε περισσότερα για το σχολείο τους, για τις δραστηριότητές τους, για τους ίδιους.

ΕΝΟΤΗΤΑ ΠΕΜΠΤΗ

ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗ

Α. ΕΝΝΟΙΑ ΚΑΙ ΣΗΜΑΣΙΑ ΤΗΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗΣ. ΕΙΔΗ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ

- Γνωρίζεις τι σημαίνει πληροφόρηση και τι πληροφορία;
- Έχεις αναρωτηθεί για τη σημασία που έχει η κατάλληλη πληροφόρηση για τη ζωή και το μέλλον σου;
- Τι πρέπει να προσέχεις όταν χρησιμοποιείς μια πληροφορία;
- Ποιος νομίζεις ότι θα

Λέξεις/Φράσεις - Κλειδιά

- Πληροφορία
- Πληροφόρηση
- Αυτοπληροφόρηση
- Έγκαιρη πληροφόρηση
- Αξιόπιστη πηγή πληροφόρησης
- Έγκυρη πληροφορία

**πρέπει να είναι ο
ρόλος σου στη δια-
δικασία της πληρο-
φόρησης για θέματα
που σε αφορούν;**

Στόχος αυτού του κεφαλαίου είναι να βοηθηθείς:

- να κατανοήσεις την έννοια της «πληροφόρησης» και της «πληροφορίας»
- να διακρίνεις τα είδη και τις μορφές των πληροφοριών
- να αντιληφθείς τη σημασία της πληροφόρησης για τη ζωή σου γενικά, αλλά και για τη λήψη αποφάσεων που σχετίζονται με το εκπαιδευτικό και επαγγελματικό σου μέλλον ειδικότερα
- να ευαισθητοποιηθείς σχετικά με την αναγκαιότητα της ενεργού αναζήτησης των πληροφοριών και της κριτικής ανάγνωσής τους.

Εισαγωγικά στοιχεία

Πληροφορία είναι κάθε στοιχείο που ενδιαφέρει κάποιον και αφορά πρόσωπα, καταστάσεις, συνθήκες, προϋποθέσεις κτλ. Οι πληροφορίες μπορεί να είναι ατομικές, κοινωνικές, εκπαιδευτικές, επαγγελματικές κτλ.

Για παράδειγμα, μια πληροφορία που ίσως ενδιαφέρει ένα μαθητή της Γ΄ τάξης Γυμνασίου μπορεί να είναι «πόσα και ποια μαθήματα διδάσκονται στην Α΄ τάξη του Ενιαίου Λυκείου». Οι ενέργειες που θα κάνει η πολιτεία, το ΚΕ.ΣΥ.Π. της περιοχής του, ο καθηγητής Σ.Ε.Π. κ.ά. προκειμένου να συγκεντρώσουν, να οργανώσουν, να αξιολογήσουν, να διαδώσουν πληροφορίες, καθώς και οι ενέργειες στις οποίες θα προβεί ο ίδιος ο μαθητής για να αποκτήσει και να χρησιμοποιήσει τη συγκεκριμένη πληροφορία συνιστούν την **πληροφόρηση**. Ο βαθμός και η ποιότητα της πληροφόρησης που εξασφαλίζει κάποιος για ένα θέμα:

- αυξάνει τις γνώσεις του σχετικά με αυτό και διευρύνει τους ορίζοντές του
- επηρεάζει τις σκέψεις, τις εκτιμήσεις, τις στάσεις, τη συμπεριφορά του
- αυξάνει την αυτοπεποίθησή του και τον βοηθά να γίνει περισσότερο υπεύθυνος για τις αποφάσεις και τις πράξεις του
- τον βοηθά να ξεκαθαρίσει τους στόχους του και να χαράξει το σχέδιο ζωής του
- διευρύνει τις επιλογές του και αυξάνει τις εναλλακτικές λύσεις που έχει στη διάθεσή του κάθε φορά.
- τον βοηθά στην λήψη αποφάσεων

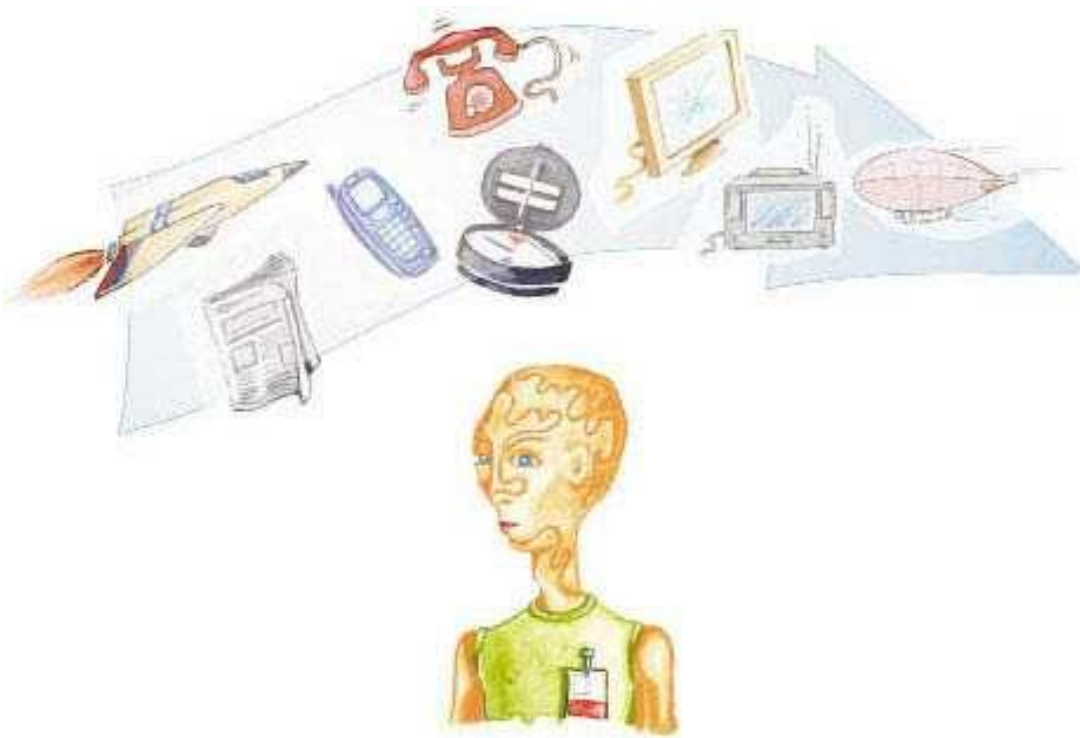
Ειδικότερα η πληροφόρηση για σπουδές και επαγγέλματα, σε συνδυασμό με τη γνώση του εαυτού, είναι πολύτιμος οδηγός για τις εκπαιδευτικές και για τις επαγγελματικές αποφάσεις του μαθητή της Γ΄ Γυμνασίου.

Για παράδειγμα, οι πληροφορίες που μπορεί να έχει ένας μαθητής της Γ΄ Γυμνασίου για τις διάφορες εκπαιδευτικές επιλογές μετά το Γυμνάσιο πιθανόν να επηρεάσουν τις σκέψεις του και τη στάση του για κάποια εκπαιδευτική κατεύθυνση (π.χ. τεχνική ή γενική εκπαίδευση). Οι πληροφορίες αυτές μπορούν να διευρύνουν τις επιλογές του και, επομένως, να καθορίσουν την τελική του απόφαση για τον εκπαιδευτικό δρόμο που αυτός θα διαλέξει, σύμφωνα με τα ενδιαφέροντα και τις ανάγκες του.

Οι πληροφορίες, λοιπόν, είναι πολύ σημαντικές για τη πορεία σου στη ζωή και για τις διάφορες αποφάσεις (εκπαιδευτικές, επαγγελματικές ή γενικές για άλλα θέματα) που λαμβάνεις και αφορούν τη ζωή και το μέλλον σου.

Τόσο η έλλειψη όσο και, αντίθετα, η υπερπληθώρα πληροφοριών μπορούν να δυσκολέψουν τις αποφάσεις σου και να σε αποπροσανατολίσουν. Από τη μια, χωρίς τις απαραίτητες πληροφορίες για την κάθε περίπτωση που σε ενδιαφέρει, μοιάζεις σαν να είσαι οδηγός χωρίς χάρτη σε μια ξένη χώρα. Από την άλλη, μπορεί να συμβεί να έχεις πάρα πολλές πληροφορίες που να σου δημιουργούν σύγχυση και να μην ξέρεις πώς να τις αξιολογήσεις, ποιες να χρησιμοποιήσεις και πώς.

Στη σημερινή εποχή δεχόμαστε όλοι λίγο-πολύ έναν καταιγισμό πληροφοριών και πολλές φορές ίσως νιώθουμε ότι χανόμαστε και μπερδευόμαστε μέσα σε αυτό το πλήθος των πληροφοριών. Είναι ανάγκη να προσέχουμε όχι μόνον την ποσότητα αλλά και την ποιότητα των πληροφοριών που μας δίνουν ή ανακαλύπτουμε.

Ποιες ιδιότητες διασφαλίζουν την ποιότητα των πληροφοριών¹⁶;

- **Εγκυρότητα, ακρίβεια και σαφήνεια:** οι πληροφορίες να ισχύουν, να είναι αληθείς, να περιέχουν ορθά στοιχεία, τα οποία να παρουσιάζονται με σαφή και εύκολα αντιληπτό από όλους τους ενδιαφερόμενους τρόπο.
- **Να είναι έγκαιρες:** οι πληροφορίες να είναι διαθέσιμες στην κατάλληλη χρονική στιγμή. Για παράδειγμα, είναι έγκαιρες οι πληροφορίες για το ποια δικαιολογητικά απαιτούνται για εγγραφή σπουδαστών σε ένα εκπαιδευτικό ίδρυμα, όταν δοθούν αρκετό χρόνο πριν από την ημερομηνία της εγγραφής. Είναι έγκαιρη η ανακοίνωση για τη διεξαγωγή κάποιου διαγωνισμού για πρόσληψη υπαλλήλων, αν δημοσιευτεί αρκετά νωρίς, ώστε να προλάβουν οι υποψήφιοι να προετοιμαστούν και να κάνουν τις απαραίτητες ενέργειες.
- **Επικαιρότητα:** οι πληροφορίες να είναι επίκαιρες, να είναι πρόσφατες (π.χ. ο αριθμός εισακτέων στην

Τριτοβάθμια εκπαίδευση, τα στοιχεία για την ανεργία κτλ.).

- **Εξειδίκευση:** οι πληροφορίες να είναι ειδικές, να αφορούν το ζήτημα που εξετάζεται ή το θέμα που ενδιαφέρει στη συγκεκριμένη στιγμή.
- **Αξιοπιστία της πηγής:** οι πληροφορίες να προέρχονται από ασφαλείς και αξιόπιστες πηγές, ώστε να μπορούν να ελεγχθούν ως προς την ακρίβεια και ορθότητά τους.
- **Πληρότητα:** να μην παρουσιάζονται ελλειπίες πληροφορίες, ηθελημένα ή αθέλητα (π.χ. να γίνεται πλήρης παρουσίαση του εκπαιδευτικού συστήματος, χωρίς παράλειψη κάποιων εκπαιδευτικών διεξόδων).
- **Δυνατότητα πρόσβασης:** να μπορεί ο κάθε ενδιαφερόμενος να ενημερωθεί με εύκολο και άμεσο τρόπο πάνω σε ένα θέμα που τον αφορά, έχοντας πρόσβαση στις ανάλογες πληροφορίες (για παράδειγμα μια προκήρυξη για κάλυψη θέσεων εργασίας που διακινείται μόνο από το διαδίκτυο δεν είναι προσβάσιμη, προσπελάσιμη από τα άτομα που δεν έχουν Η/Υ ή δεν γνωρίζουν τη χρήση του Η/Υ).

Εμπόδια και δυσκολίες στην πληροφόρηση

Τα παραπάνω ποιοτικά χαρακτηριστικά των πληροφοριών δεν είναι πάντοτε εύκολο να διασφαλίζονται. Στην περίπτωση αυτή δημιουργούνται σοβαρά προβλήματα στην πληροφόρηση.

Για παράδειγμα, ο χρόνος που μεσολαβεί από τη σύνταξη ή την ενημέρωση ενός αρχείου ή ενός βιβλίου ή από τη συγκέντρωση διάφορων στοιχείων μέχρι τη στιγμή που οι πληροφορίες φτάνουν τελικά στον ενδιαφερόμενο μπορεί να έχει αχρηστεύσει τις πληροφορίες, αφού ενδιάμεσα η πραγματικότητα μπορεί να έχει αλλάξει.

Άλλο πρόβλημα στη διαδικασία πληροφόρησης είναι η πληθώρα των πληροφοριών, που μέσω των ΜΜΕ, των νέων τεχνολογιών και επικοινωνιών κατακλύζουν καθημερινά το σύγχρονο άτομο. Στο μέλλον το πρόβλημα δεν θα είναι η πρόσβαση στις πληροφορίες, αλλά η επιλογή ανάμεσα σε πληθώρα ανάλογων πληροφοριών, καθώς και ο τρόπος αξιοποίησής τους.

Στις ανεπτυγμένες κοινωνίες οι πληροφορίες και η γνώση μεταφράζονται σε πολιτική, οικονομική και κοινωνική ισχύ για αυτούς που τις διαχειρίζονται και τις διακινούν. Επομένως η ανάπτυξη της δεξιότητας για κριτική ανάγνωση των πληροφοριών, καθώς και η ανάπτυξη της δεξιότητας της ενεργού αναζήτησής τους,

είναι αναγκαίες για το σύγχρονο πολίτη. Μόνον έτσι ο σύγχρονος άνθρωπος, αντί να είναι παθητικός και απλός «καταναλωτής» της πληροφορίας, μπορεί να λαμβάνει ενεργό μέρος στη διαδικασία της πληροφόρησης, προασπίζοντας το ατομικό του αλλά και το κοινωνικό συμφέρον.

Προκειμένου λοιπόν να αποφύγεις τέτοια πιθανά «ατυχήματα πληροφόρησης» στο μέλλον, προσπαθούμε μέσα από κάποιες δραστηριότητες του βιβλίου να σε βοηθήσουμε να ασκηθείς στην αυτοπληροφόρηση και πάνω από όλα στην αξιολόγηση των πληροφοριών. Έτσι, θα είσαι σε θέση να συγκεντρώνεις μόνος σου τις πληροφορίες που κάθε φορά σου χρειάζονται, να τις αξιολογείς (να τις ελέγχεις, να τις διασταυρώνεις κτλ.) και γενικά να τις προσεγγίζεις «με κριτικό πνεύμα».

Τι εννοούμε λέγοντας πληροφόρηση και αυτοπληροφόρηση;

Πληροφόρηση. Με τον όρο πληροφόρηση δεν εννοούμε την απλή παροχή πληροφοριών στα ενδιαφερόμενα άτομα, αλλά μια ολόκληρη σειρά ενεργειών, όπως είναι η συγκέντρωση, η αξιολόγηση, η οργάνωση και η διάδοση των πληροφοριών τόσο στους άμεσα ενδιαφερόμενους όσο και στο ευρύτερο κοινωνικό σύνολο.

Ο όρος **αυτοπληροφόρηση** χρησιμοποιείται όταν κάποιος, προκειμένου να πληροφορηθεί για ένα θέμα, αναζητεί, συγκεντρώνει, αξιολογεί και οργανώνει μόνος του τις σχετικές πληροφορίες.

Γιατί «Αυτοπληροφόρηση» και όχι «έτοιμες» πληροφορίες;

Εάν πάρεις μια πληροφορία σαν «έτοιμη και μασημένη τροφή», μπορεί:

- να έχεις κουραστεί λιγότερο, όμως δεν γνωρίζεις τι υλικά περιέχει αυτή η «τροφή» (δηλαδή δεν ελέγχεις την ορθότητα, την επικαιρότητα και, πιθανόν, την καταλλη-

λότητα της πληροφορίας)

- να μη γνωρίζεις την προέλευσή της (αν δηλαδή, η πληροφορία προέρχεται από αξιόπιστη πηγή και αν, συνεπώς, είναι έγκυρη ή όχι)
- να πρόκειται για πολυκαιρισμένη και, πιθανόν, χαλασμένη «τροφή» (ανεπίκαιρη, ελλιπή, ανακριβή πληροφορία κτλ.)
- να μη σε ωφελεί να την καταναλώσεις (λανθασμένες πληροφορίες θα σε οδηγήσουν σε λανθασμένες επιλογές και σε επιζήμιες για σένα αποφάσεις)
- να προκύψουν δυσάρεστες επιπτώσεις για τη ζωή σου (χάσιμο χρόνου, σπατάλη προσπάθειας, οικονομική βλάβη κτλ.)
- να μετατραπείς σε παθητικό καταναλωτή (παθητικό δέκτη πληροφοριών).

ΘΕΩΡΕΙΤΑΙ ΛΟΙΠΟΝ ΚΑΛΟ:

- να συνηθίσεις να μην καταναλώνεις οποιαδήποτε «τροφή» χωρίς να αναρωτιέσαι ποιος, και γιατί σου την «προσφέρει»

- να αναζητείς μόνος σου τις

πληροφορίες που σε ενδιαφέρουν και να μην αφήνεις την ευθύνη για τη δική σου πληροφόρηση και, επομένως, για την επιλογή των δικών σου προσανατολισμών ζωής, στα χέρια άλλων

- να επιλέγεις την προσωπική δράση και την ενεργό έρευνα για τη συλλογή, επεξεργασία και αξιολόγηση των πληροφοριών που σε αφορούν (ενεργός αναζήτηση των πληροφοριών)
- να αναλύεις κριτικά τις πληροφορίες, ώστε να κατανοείς βαθύτερα και πιο ουσιαστικά τον κόσμο που σε περιβάλλει, αλλά και τον ίδιο σου τον εαυτό (π.χ. όταν προσλαμβάνεις μια πληροφορία να αναρωτιέσαι ποιος λέει τι, γιατί το λέει, πώς το λέει)
- να υιοθετήσεις μια ενεργητική στάση ζωής, με συνεχές ενδιαφέρον για όσα συμβαίνουν γύρω σου και για τις επιπτώσεις τους στη ζωή σου (κριτική, κοινωνική ενημέρωση).

Είδη πληροφοριών

Οι πληροφορίες που λαμβάνει ή γενικά χρειάζεται ένα άτομο μπορεί να είναι:

- **Ατομικές:** είναι οι πληροφορίες που αναφέρονται στο ίδιο το άτομο (αφορούν για παράδειγμα τις ανάγκες του, τα ενδιαφέροντά του, τις αξίες του, τις φιλοδοξίες του, τα σχέδιά του, τα ατομικά χαρακτηριστικά του κτλ.).
- **Κοινωνικές:** πρόκειται για πληροφορίες που αναφέρονται σε διάφορες κοινωνικές όψεις της ζωής ενός ατόμου, σχετίζονται άμεσα ή έμμεσα με το ίδιο και το επηρεάζουν.
- **Εκπαιδευτικές:** οι πληροφορίες αυτές αναφέρονται στις ευκαιρίες για σπουδές, στις προϋποθέσεις πρόσβασης στην εκπαίδευση, στις συνθήκες σπουδών, στα προγράμματα σπουδών κτλ.

- **Επαγγελματικές:** οι πληροφορίες αυτές αναφέρονται στα επαγγέλματα, σε θέματα σχετικά με την αγορά εργασίας, σε ευκαιρίες και όρους για απασχόληση, στην εργατική νομοθεσία κτλ.

Μορφές πληροφοριών

Μια πληροφορία μπορεί να βρίσκεται ή να παρέχεται σε διάφορες μορφές. Μερικές από τις πιο συνήθεις είναι οι παρακάτω:

- **Προφορική** (μέσω τηλεφώνου, με διαπροσωπική επικοινωνία, «από στόμα σε στόμα» κτλ.)
- **Έντυπη** (έχει μορφή εντύπου, παρέχεται μέσω του Τύπου, περιοδικών, διαφημιστικών φυλλαδίων, αφισών κτλ.)
- **Ηλεκτρονική** (μέσω Η/Υ, με δισκέτες, cd-rom, μέσω του διαδικτύου κτλ.)
- **Ακουστική** (μέσω ακουστικών μέσων όπως του ραδιοφώνου, κασετών μαγνητοφώνου κτλ.)
- **Οπτικο-ακουστική** (μέσω της τηλεόρασης, μαγνητοσκοπήσεων κτλ.).

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ 1Η

Θυμήσου μια προσωπική εμπειρία δική σου ή δικού σου προσώπου σχετικά με τις συνέπειες μιας ανακριβούς ή ελλιπούς ή μη έγκαιρης πληροφόρησης. Στη συνέχεια συζητήστε σε μικρές ομάδες (τεσσάρων ή πέντε ατόμων) τις εμπειρίες σας. Σκεφτείτε και ανταλλάξτε μεταξύ σας απόψεις πάνω στο ερώτημα:

-Τι άλλο θα μπορούσαν να είχαν κάνει τα συγκεκριμένα άτομα, ώστε να αποφύγουν τις δυσάρεστες συνέπειες που είχε για αυτά η «λανθασμένη» πληροφόρηση; Γράψτε μια περίληψη των όσων ειπώθηκαν στην ομάδα σας.

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ 2Η

Στον πίνακα που ακολουθεί μπορείς να διαβάσεις τις απαντήσεις που έδωσαν κάποιοι μαθητές της Γ΄ Γυμνασίου στο ερώτημα «Τι σκέφτεσαι να κάνεις μετά το Γυμνάσιο;».

Σε μια σελίδα χαρτί μπορείς να σχολιάσεις τον τρόπο με τον οποίο αυτοί οι μαθητές αναζήτησαν, αξιολόγησαν και χρησιμοποίησαν τις πληροφορίες προκειμένου να αποφασίσουν για το μέλλον τους. Επίσης, μπορείς να γράψεις τι θα τους πρότεινες εσύ να κάνουν, ανάλογα με την περίπτωση (π.χ. διασφάλιση ποιότητας πληροφοριών, ενεργό αναζήτηση, κριτική ανάλυση και ανάγνωση των πληροφοριών κτλ.).

Στη συνέχεια συζήτησε τις σκέψεις σου με τους συμμαθητές σου στην τάξη.

Τι σκέφτεσαι να κάνεις μετά το Γυμνάσιο;

- **Φώτης:**
«Οι γονείς μου λένε να πάω Ενιαίο Λύκειο και να δώσω εξετάσεις στη Νομική γιατί κάτι τέτοιο μου ταιριάζει και θα βρω εύκολα δουλειά σαν δικηγόρος. Σκέφτομαι να μην τους χαλάσω το χατίρι. Εξάλλου, δεν έχω και τι άλλο να αντιπροτείνω».
- **Μαρίνα:**
«Δεν ξέρω τι να ακολουθήσω. Θα απευθυνθώ σε ένα σύμβουλο επαγγελματικού προσανατολισμού για να μου πει τι να κάνω».
- **Νίκος:**
«Άκουσα από ένα φίλο του αδερφού μου ότι ο Ο.Α.Ε.Δ. έχει τεχνικοεπαγγελματικές σχολές μετά

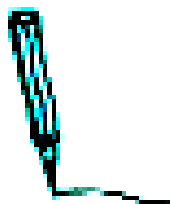
το Γυμνάσιο, πολύ αξιόλογες, και σου βρίσκουν και δουλειά. Εκεί θα πάω».

- **Ελένη:**

«Θα γραφτώ στο Ενιαίο Λύκειο και θα δω τι θα κάνω μετά. Εξάλλου, εκεί θα πάει και όλη η παρέα μου».

- **Καρίμ:**

«Ακόμα δεν έχω αποφασίσει. Έχω διερευνήσει τις δυνατότητες και τις επιθυμίες μου και έχω πληροφορηθεί για όλες τις εκπαιδευτικές επιλογές μετά το Γυμνάσιο. Τώρα προσπαθώ να αξιολογήσω και να συνθέσω όλες αυτές τις πληροφορίες, πριν καταλήξω σε μια απόφαση. Όμως δυσκολεύομαι και θα ήθελα κάποια υποστήριξη».

 Σχόλια - Προτάσεις

ΠΗΓΕΣ ΚΑΙ ΑΝΑΖΗΤΗΣΗ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ

- Γνωρίζεις τι σημαίνει ο όρος πηγές πληροφόρησης και ποιες μπορεί να είναι αυτές οι πηγές - ειδικότερα όταν αναζητείς εκπαιδευτικές ή επαγγελματικές πληροφορίες;
- Έχεις αναζητήσει ποτέ πληροφορίες στο διαδίκτυο;

Λέξεις/Φράσεις - Κλειδιά

- Πηγές πληροφοριών και πληροφόρησης
- Αναζήτηση πληροφοριών
- Διαδίκτυο

Στόχος αυτού του κεφαλαίου είναι να βοηθηθείς:

- να εξοικειωθείς με τις διάφορες πηγές πληροφόρησης στις οποίες μπορείς να αναζητείς εκπαιδευτικές ή επαγγελματικές πληροφορίες
- να προσεγγίσεις τη διαδικασία αναζήτησης και επιλογής πληροφοριών
- να εξοικειωθείς με την αναζήτηση πληροφοριών μέσω του διαδικτύου.

Εισαγωγικά στοιχεία

Από τις πηγές πληροφόρησης αντλείς τις πληροφορίες που χρειάζεσαι για τα θέματα που σε ενδιαφέρουν. Αναζητώντας ένα στοιχείο από μια πηγή πληροφόρησης μπορεί να οδηγηθείς σε μια άλλη πηγή πληροφόρησης. Χρήσιμο είναι να συγκεντρώνεις στοιχεία από πολλές και διαφορετικές πηγές και να τα διασταυρώνεις.

Για παράδειγμα, ας πούμε ότι αναζητείς πληροφορίες για τις προοπτικές του επαγγέλματος του πολιτικού μηχανικού. Καλό είναι να αναζητήσεις πληροφορίες όχι από μία αλλά από πολλές πηγές, ώστε να μπορείς να τις συγκρίνεις μεταξύ τους, να τις συνεκτιμήσεις και να τις αξιολογήσεις. Σκόπιμο είναι λοιπόν να αναζητήσεις στοιχεία για την απασχόληση των μηχανικών από μια επίσημη πηγή (ας πούμε από τον Οδηγό Επαγγελματιών ή τον Οδηγό Σπουδών), να αναζητήσεις έρευνες σχετικά με τις τάσεις στην αγορά εργασίας, να ρωτήσεις κάποιους επαγγελματίες πολιτικούς μηχανικούς κτλ.

Ποιες, όμως, μπορούν να είναι οι πηγές από τις οποίες μπορεί να αντλήσει κάποιος πληροφορίες; Πληροφορίες μπορούμε γενικά να αντλήσουμε από:

- α. Πρόσωπα
- β. Πληροφοριακούς οδηγούς διάφορων ειδών
- γ. Υπηρεσίες ή διάφορους φορείς.

Παραθέτουμε, ενδεικτικά, τις πιο συνηθισμένες πηγές από τις οποίες μπορείς να αντλήσεις πληροφορίες για θέματα σπουδών και εργασίας.

α. Πρόσωπα που μπορούν να σε πληροφορήσουν: φίλοι, συγγενείς, καθηγητές και διευθυντές σχολείων, καθηγητές Σ.Ε.Π., σύμβουλοι επαγγελματικού προσανα-

τολισμού, επαγγελματίες διαφόρων ειδικοτήτων κ.ά.

β. Πληροφοριακό υλικό: τέτοιο υλικό μπορεί να είναι σχολικές ή ιδιωτικές εκδόσεις Σ.Ε.Π. και διάφοροι πληροφοριακοί οδηγοί (π.χ. οδηγοί επαγγελμάτων, οδηγοί σπουδών), εφημερίδες, περιοδικά, διαφημιστικά φυλλάδια, ενημερωτικά έντυπα, εκδόσεις με στατιστικά στοιχεία για την εκπαίδευση και την απασχόληση. Επίσης, μπορεί να υπάρχουν αντίστοιχα στοιχεία σε ηλεκτρονική μορφή όπως cd-rom, πληροφορίες ή οδηγοί σπουδών που παρέχονται σε ηλεκτρονικές διευθύνσεις ή άλλο πληροφοριακό υλικό σε οπτικο-ακουστική μορφή.

γ. Υπηρεσίες ή διάφοροι φορείς: Ενδεικτικά αναφέρουμε:

- **Εκπαιδευτικά ιδρύματα:** Εκπαιδευτικές μονάδες όλων των βαθμίδων, δημόσιες ή ιδιωτικές.
- **Γραφεία Διασύνδεσης:** Σε ορισμένα πανεπιστήμια λειτουργούν τέτοια κέντρα με σκοπό να πληροφορούν τους σπουδαστές ή άλλους ενδιαφερόμενους για θέματα σπουδών και απασχόλησης. Με τα Γραφεία αυτά μπορεί κανείς να επικοινωνήσει προσωπικά ή να επισκεφθεί την ηλεκτρονική τους διεύθυνση.
- **Δημόσιες Υπηρεσίες, Υπουργεία, Τοπική Αυτοδιοίκηση:** ΥΠ.Ε.Π.Θ., Ο.Α.Ε.Δ., Υπουργείο Πολιτισμού, Γραφεία και Διευθύνσεις Πρωτοβάθμιας ή Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης κτλ.
- **ΚΕ.ΣΥ.Π, ΓΡΑ.Σ.Ε.Π., Εθνικό Κέντρο Επαγγελματικού Προσανατολισμού (ΕΚΕΠ), Πρότυπο Κέντρο Επαγγελματικού Προσανατολισμού και Απασχόλησης Νέων του Ο.Α.Ε.Δ. κτλ. :** στα Κέντρα αυτά παρέχονται –σε έντυπη και ηλεκτρονική ή οπτικοακουστική μορφή– πληροφορίες για σπουδές και επαγγέλματα. Επίσης, πληροφορίες μπορείς να

πάρεις και από τα ίδια τα στελέχη των κέντρων αυτών.

- **Κέντρα Ερευνών ή Πληροφόρησης**, π.χ. Κέντρο Ερευνών και Μελετών, Εθνικό Ίδρυμα Ερευνών, Εθνικό Ινστιτούτο Εργασίας, Εθνικό Ίδρυμα Ερευνών (Ε.Ι.Ν), Κέντρο Μελετών και Τεκμηρίωσης της ΟΛΜΕ κτλ.
- **Εθνικό Τυπογραφείο**: αναζήτηση νομοθεσίας σε ΦΕΚ (Φύλλα Εφημερίδας της Κυβέρνησης)
- **Οργανισμοί Υποτροφιών, Ιδρύματα, Πρεσβείες ξένων χωρών**, π.χ. Ίδρυμα Κρατικών Υποτροφιών (ΙΚΥ), Γαλλικό Ινστιτούτο, Βρετανικό Συμβούλιο, Ελληνοαμερικανική Ένωση κτλ.
- **Βιβλιοθήκες**, π.χ. Εθνική Βιβλιοθήκη, Βιβλιοθήκη Παιδαγωγικού Ινστιτούτου, βιβλιοθήκες πανεπιστημίων, σχολικές βιβλιοθήκες, βιβλιοθήκες Δήμων ή πολιτιστικών κέντρων κ.ά.
- **Γενική Γραμματεία Εθνικής Στατιστικής Υπηρεσίας της Ελλάδας (ΕΣΥΕ)**: παρέχει στατιστικά στοιχεία σχετικά με τον πληθυσμό της χώρας, την απασχόληση, την εκπαίδευση κτλ. Στατιστικά στοιχεία παρέχουν και άλλοι φορείς, δημόσιοι ή ιδιωτικοί. παρέχει στατιστικά στοιχεία σχετικά με τον πληθυσμό της χώρας, την απασχόληση, την εκπαίδευση κτλ. Στατιστικά στοιχεία παρέχουν και άλλοι φορείς, δημόσιοι ή ιδιωτικοί.
- **Γραφεία Ενημέρωσης Πολιτών**, π.χ. Γραφείο Ενημέρωσης του Πολίτη της Ευρωπαϊκής Ένωσης (info-points Europe), Γραφείο Ενημέρωσης Πολίτη κ.ά.
- **Επαγγελματικές, συνδικαλιστικές ενώσεις, σύλλογοι και σωματεία**: Γ.Σ.Ε.Ε, ΑΔΕΔΥ, ΟΛΜΕ, Οικονομικό Επιμελητήριο, Τεχνικό Επιμελητήριο κτλ.
- **Πληροφόρηση για άτομα με αναπηρίες**: Γραφείο

Σ.Ε.Π. για ΑΜΕΑ (Παιδαγωγικό Ινστιτούτο), Διεύθυνση Ειδικής Αγωγής ΥΠ.ΕΠ.Θ., σύλλογοι ή σωματεία ατόμων με αναπηρίες, Εθνική Συνομοσπονδία Ατόμων με Αναπηρίες Ε.Σ.Α.Ε.Α.

Άλλωστε, πληροφορίες μπορείς να παρέχεις και εσύ, αν με συστηματικό τρόπο ερευνήσεις ένα θέμα.

Για παράδειγμα, αν ερευνήσεις μέσω ενός ερωτηματολογίου τις δραστηριότητες με τις οποίες ασχολούνται οι μαθητές του σχολείου σου στον ελεύθερο χρόνο τους, μπορείς να παρέχεις αντίστοιχες πληροφορίες που να ενδιαφέρουν άμεσα τους γονείς των μαθητών, τους εκπαιδευτικούς, τους ίδιους τους μαθητές, την τοπική αυτοδιοίκηση, την ευρύτερη κοινότητα κτλ.

Το **διαδίκτυο (internet)** μπορεί να σου προσφέρει χρήσιμες πληροφορίες με έναν εύκολο και άμεσο τρόπο. Βέβαια, δεν έχουν ακόμη όλοι οι μαθητές πρόσβαση στις ηλεκτρονικές πληροφορίες από το σπίτι τους. Είναι θετικό, όμως, το ότι σήμερα όλα τα σχολεία διαθέτουν Η/Υ και στο πλαίσιο του μαθήματος της πληροφορικής οι μαθητές θα έχουν ίσως την ευκαιρία να αναζητήσουν κάποια πληροφορία που τους αφορά. Προκειμένου να μη χάνεις όμως πολύτιμο χρόνο και να μην πελαγώνεις με την πλοήγηση στο διαδίκτυο αναζητώντας κάποια πληροφορία, είναι απαραίτητο να έχεις επιλέξει με πολλή προσοχή τις διευθύνσεις που θα επισκεφτείς και να έχεις συγκεκριμένα ερωτήματα –θέματα προς διερεύνηση.

Μερικές χρήσιμες ηλεκτρονικές διευθύνσεις στο διαδίκτυο:

- **ΥΠ.Ε.Π.Θ.** <http://www.yperpth.gr> (Πληροφόρηση για διατάγματα, νομοθεσία, σπουδές, ανακοινώσεις που αφορούν την εκπαίδευση)
- Πληροφόρηση για άτομα με αναπηρία υπάρχει στη διεύθυνση: <http://dea.yperpth.gr>
- **Παιδαγωγικό Ινστιτούτο (Π.Ι.)** <http://www.pi-schools.gr> (Πληροφόρηση για εκδόσεις, μαθήματα, καινοτόμες δραστηριότητες, προγράμματα σπουδών, νομοθεσία, σπουδές, ανακοινώσεις, ευρωπαϊκά προγράμματα κτλ.)
Στο δίκτυο ΝΕΣΤΩΡ του τομέα Σ.Ε.Π. του Π.Ι. παρέχεται πληροφόρηση για θέματα σπουδών και εργασίας.
- **Οργανισμός Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης (ΟΕΕΚ)** www.oEEK.gr (Πληροφόρηση για τις διευθύνσεις, τους τομείς και τις ειδικότητες των δημοσίων ΙΕΚ).
- **Ο.Α.Ε.Δ.** <http://www.oaed.gr> (Πληροφόρηση για τη λειτουργία και τις παρεχόμενες σπουδές στον Ο.Α.Ε.Δ. κτλ.).
- **Παρατηρητήριο Απασχόλησης** <http://www.raep.org.gr> (Πληροφόρηση για έρευνες, μελέτες και παροχή στατιστικών στοιχείων σε σχέση με την απασχόληση και την αγορά εργασίας κτλ.).

Πώς να οργανώσεις τις πληροφορίες που συγκεντρώνεις κάθε φορά :

Η σωστή οργάνωση και ταξινόμηση των πληροφοριών θα σε βοηθήσει να χρησιμοποιήσεις αποτελεσματικά τις πληροφορίες που συγκεντρώνεις κάθε φορά. Αυτό μπορείς να το πετύχεις:

- δημιουργώντας ένα δικό σου αρχείο (ντοσιέ, ατομικό φάκελο κτλ.)

- με τη βοήθεια του Η/Υ, δημιουργώντας αρχεία και φακέλους
- με πίνακες ανακοινώσεων στο δωμάτιό σου, στην τάξη σου ή στο σχολείο σου.

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ 1Η

Αναζήτηση πληροφοριών από το διαδίκτυο:

Από την ηλεκτρονική διεύθυνση του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου, www.pi-schools.gr, μπορείς να μεταβείς στο πανελλήνιο δίκτυο επικοινωνίας και πληροφόρησης «Νέστωρ» και να αντλήσεις χρήσιμες εκπαιδευτικές και επαγγελματικές πληροφορίες.

{Αρχικό μενού -> ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΕΣ -> ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ -> Σ.Ε.Π.}

Παρακάτω περιλαμβάνονται κάποιες από τις πληροφορίες που προσφέρει αυτό το δίκτυο, όπως παρουσιάζονται στην οθόνη του υπολογιστή.

Δίκτυο Νέστωρ@

Καλώς ήρθατε στις σελίδες του πανελληνίου δικτύου επικοινωνίας - πληροφόρησης «Νέστωρ» των Κέντρων Συμβουλευτικής-Προσανατολισμού (ΚΕ.ΣΥ.Π.) και των Γραφείων Σχολικού Επαγγελματικού Προσανατολισμού (ΓΡΑΣ.Ε.Π.).

Μέσω του δικτύου «Νέστωρ», οι ενδιαφερόμενοι μπορούν:

- να χρησιμοποιούν τις βάσεις δεδομένων του ΚΕ.ΣΥ.Π. του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου ώστε:
 1. να πληροφορούνται για τις εκπαιδευτικές διεξόδους των νέων μετά το Γυμνάσιο, το Ενιαίο Λύκειο και τα Τεχνικά Επαγγελματικά Εκπαιδευτήρια
 2. να βρίσκουν περιγραφές επαγγελμάτων του Ελληνικού εργασιακού περιβάλλοντος

3. να αναζητούν υποστηρικτικές υπηρεσίες για άτομα με ειδικές ανάγκες (ΑμΕΑ) και άτομα που κινδυνεύουν από κοινωνικό αποκλεισμό (ΚΑπΑ)
4. να ενημερώνονται για τις δραστηριότητες των ΚΕ.ΣΥ.Π., και των ΓΡΑΣ.Ε.Π.
5. να βρίσκουν τις διευθύνσεις και τα στελέχη των ΚΕ.ΣΥ.Π.-ΓΡΑΣ.Ε.Π.
6. να έχουν πρόσβαση σε επιλεγμένες ιστοσελίδες με σχετικό περιεχόμενο
 - να συμβουλεύονται τα βιβλία εφαρμογής του Σχολικού Επαγγελματικού Προσανατολισμού (Σ.Ε.Π.) και το πληροφοριακό υλικό Σ.Ε.Π., σε ηλεκτρονική μορφή,
 - να βρίσκουν μονογραφίες επαγγελματών χωρίς ειδική ειδίκευση,
 - να ενημερώνονται για τα έργα του Γ' ΚΠΣ, τα οποία αφορούν το Σχολικό Επαγγελματικό Προσανατολισμό:
1. Αναβάθμιση των ΚΕ.ΣΥ.Π.-ΓΡΑΣ.Ε.Π. και ίδρυση νέων
2. Εφαρμογή Προγραμμάτων Συμβουλευτικής και Επαγγελματικού Προσανατολισμού σε Δίκτυα σχολείων

περισσότερα...

Από το Σεπτέμβριο του 2000

Πώς να χρησιμοποιήσετε τις σελίδες μας:

Χρησιμοποιήστε τα μενού που βρίσκονται αριστερά και επάνω για να επισκεφτείτε τις σελίδες μας. Ορισμένες σελίδες έχουν συμπληρωματικά υποτομήματα. Η πρόσβαση σε αυτά γίνεται μέσω ενός μενού, που εμφανίζεται στο επάνω τμήμα της οθόνης.

Με βάση τις πληροφορίες αυτές, προσπάθησε να απαντήσεις στα παρακάτω ερωτήματα:

α) Ποιες πληροφορίες, από αυτές που παρουσιάζονται στην συγκεκριμένη αρχική σελίδα του δικτύου «Νέ-στωρ», θα σε ενδιέφεραν και γιατί;

β) Από ποιες άλλες πηγές νομίζεις ότι θα μπορούσες να αντλήσεις πρόσθετες ή συμπληρωματικές πληροφορίες για τα θέματα που σε ενδιαφέρουν;

γ) Η συγκεκριμένη αυτή αρχική σελίδα αποτυπώθηκε τον Ιούλιο του 2004. Προσπάθησε να επισκεφτείς την ίδια ηλεκτρονική διεύθυνση σήμερα. Σε περίπτωση που θα διαπιστώσεις κάποιες αλλαγές στην αρχική σελίδα, μπορείς να τις καταγράψεις.

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ 2Η

Αναζήτηση πληροφοριών για το εκπαιδευτικό σύστημα:

Στον πίνακα που ακολουθεί έχουν καταγραφεί κάποια συνηθισμένα ερωτήματα μαθητών της Γ΄ Γυμνασίου σχετικά με θέματα σπουδών.

Δημιούργησε με τους συμμαθητές σου μια ομάδα εργασίας και ερεύνησε πηγές και στοιχεία σχετικά με όλα τα ερωτήματα. Επίσης, συμπλήρωσε τον πίνακα με ερωτήματα δικά σου ή των συμμαθητών σου και φρόντισε να καταγράψεις πιθανές πηγές πληροφόρησης και γι' αυτά. Μια καλή ιδέα θα ήταν η δραστηριότητα αυτή να ενταχθεί σε μια ευρύτερη δραστηριότητα ή Σχέδιο Εργασίας που να αξιοποιεί και το κεφάλαιο της πρώτης ενότητας «Τι κάνω μετά το Γυμνάσιο;».

<p>Ερωτήματα</p>	<p>Πηγές πληροφόρησης</p>	<p>Ακριβή στοιχεία πηγής (τίτλος πληροφορικού υλικού, ταχυδρομικές διευθύνσεις, τηλέφωνα, ηλεκτρονικές διευθύνσεις, πρόσωπα, βιβλιοθήκες, υπηρεσίες, εκπαιδευτικά ιδρύματα κτλ.)</p>
<p>1. Πού μπορώ να αναζητήσω έναν πίνακα ο οποίος να παρουσιάζει σχηματικά το ελληνικό εκπαιδευτικό σύστημα;</p>	<p>Π.χ Πληροφοριακοί Οδηγοί του ΟΕΔΒ Άλλες εκδόσεις.... ΚΕ.ΣΥ.Π., ΓΡΑ.ΣΕ.Π. (της περιοχής μου)</p>	<p>Π.χ. Σπουδές μετά το Γυμνάσιο, ΟΕΔΒ, 2003 ή Σπουδές μετά το Λύκειο</p>
<p>2. Από πού να ζητήσω πληροφορίες για τη μεταγυμνασιακή τεχνικοεπαγγελματική εκπαίδευση που παρέχει το ΥΠ.Ε.Π.Θ.;</p>		

3. Από πού να ζητήσω πληροφορίες για τη μεταγυμνασιακή τεχνικοεπαγγελματική εκπαίδευση που παρέχει ο Ο.Α.Ε.Δ.;		
4. Από πού να ζητήσω πληροφορίες για τις εκπαιδευτικές δυνατότητες που παρέχονται στα άτομα με ειδικές ανάγκες;		
5. Από πού να ζητήσω πληροφορίες για το σύστημα εισαγωγής στην τριτοβάθμια εκπαίδευση;		
6. Από πού να πληροφορηθώ σχετικά με την Κατάρτιση στην Ελλάδα;		
7. Από πού να πληροφορηθώ σχετικά με τις σπουδές στο εξωτερικό;		

Να θυμάσαι ότι:

- Η πληροφόρηση είναι μια πολύ χρήσιμη λειτουργία στη ζωή μας, ενώ οι πληροφορίες αποτελούν χρήσιμο εργαλείο για τη ζωή και το μέλλον σου που – όπως συμβαίνει με όλα τα εργαλεία– απαιτεί προσοχή, υπευθυνότητα, τήρηση κάποιων κανόνων όταν χρησιμοποιείται, έτσι ώστε να γίνεται ορθή χρήση και διαχείριση των πληροφοριών και να αποφεύγονται πιθανά προβλήματα.

Η ενότητα με μια ματιά

Συμπλήρωσε τις παρακάτω φράσεις:

- Εάν έχουμε κατάλληλη, έγκαιρη και αξιόπιστη πληροφόρηση για ένα θέμα, θα βοηθηθούμε να:

- Για ποιους λόγους είναι χρήσιμη η «αυτοπληροφόρηση»;

-
-
-
-
-
- Πώς αντιλαμβάνεσαι την παρακάτω φράση:
«Η πληροφόρηση μέσω του διαδικτύου μπορεί να έχει καλές και κακές πλευρές»;
-
-
-
-
-
-
-
-
-
-

- Σκέψου και σημείωσε μερικά θέματα που αφορούν τον εκπαιδευτικό-επαγγελματικό σου προσανατολισμό και θα σε ενδιέφερε να τα ερευνήσεις.

1. «Ερευνώ –Πληροφορούμαι για

2. «Ερευνώ –Πληροφορούμαι για

3. «Ερευνώ –Πληροφορούμαι για

4.«Κριτική ανάγνωση και ανάλυση των εξής πληροφοριών:

ΕΝΟΤΗΤΑ ΕΚΤΗ

ΟΙ ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ ΣΤΗ ΖΩΗ ΜΑΣ

Α.ΠΩΣ ΠΑΙΡΝΩ ΜΙΑ ΑΠΟΦΑΣΗ

Λέξεις/Φράσεις - Κλειδιά

- Έχεις αναρωτηθεί ποτέ με ποιον τρόπο παίρνεις αποφάσεις για τα θέματα που σε απασχολούν;
- Τι σε επηρεάζει ή τι λαμβάνεις υπόψη σου όταν παίρνεις μια απόφαση;
- Οι αποφάσεις
- Διαδικασία λήψης απόφασης
- Ο τρόπος λήψης απόφασης
- Παράγοντες που επηρεάζουν τη λήψη απόφασης
- Αποφάσεις και προσωπική ωρίμαση
- Αποφάσεις και ευθύνη

Στόχος αυτού του κεφαλαίου είναι να βοηθηθείς:

- να προσεγγίζεις και να εφαρμόζεις τη διαδικασία λήψης απόφασης
- να αντιλαμβάνεσαι τους παράγοντες που επηρεάζουν τη διαδικασία λήψης απόφασης.

Εισαγωγικά στοιχεία

Καθημερινά όλοι οι άνθρωποι λαμβάνουμε πολλές αποφάσεις, (για παράδειγμα: τι ώρα θα ξυπνήσουμε το πρωί, τι ώρα θα μελετήσουμε και τι ώρα θα κοιμηθούμε, ποια διαδρομή θα ακολουθήσουμε για να επιστρέψουμε στο σπίτι μας, αν θα αγοράσουμε καινούργιο αυτοκίνητο ή τηλεόραση κτλ.), χωρίς ωστόσο να το συνειδητοποιούμε πάντοτε.

Αυτό που είμαστε σήμερα, αυτό που έχουμε γίνει, έχει καθοριστεί από τις αποφάσεις που έχουμε πάρει. Όλη μας η ζωή είναι μια αλυσίδα από αποφάσεις, από τις οποίες άλλες είναι λιγότερο και άλλες περισσότερο σημαντικές.

Όμως, τι εννοούμε με τον όρο απόφαση και γιατί είναι τόσο σημαντικές για τη ζωή μας οι δεξιότητες που σχετίζονται με τη λήψη αποφάσεων; «Η απόφαση είναι η διαδικασία επιλογής μιας κατεύθυνσης δραστηριοτήτων ανάμεσα σε άλλες κατευθύνσεις»¹⁷. Η επιλογή αυτή γίνεται με βάση τις αξίες, τις ιδιαίτερες προτιμήσεις μας, τις ανάγκες μας, τις διάφορες συνθήκες που επικρατούν σε μια χρονική περίοδο κτλ. Επιλογή σημαίνει απόφαση. Έτσι, μια εκπαιδευτική ή επαγγελματική απόφαση σημαίνει ότι βάζουμε κατά μέρος κάποια ενδιαφέροντα και δεξιότητές μας έναντι κάποιων άλλων.

Πολλοί παράγοντες είναι εκείνοι που επηρεάζουν τη διαδικασία λήψης απόφασης. Οι πιο πολλοί σχετίζονται με τον εαυτό μας (π.χ. οι αξίες, οι προσδοκίες, τα ενδιαφέροντά μας, η συναισθηματική μας κατάσταση την ώρα της απόφασης κ.ά.) και με το κοινωνικό περιβάλλον (με τις προοπτικές που προσφέρει, τη δυνατότητα πρόσβασης σε πηγές πληροφόρησης, τους ανθρώπους που συναναστρεφόμαστε)¹⁸. Θα πρέπει ιδιαιτέρως να υπογραμμιστεί η αξία και η επίδραση του πο-

λιτισμού και της παιδείας στη λήψη αποφάσεων.

Εύκολα μπορεί να κατανοήσει κανείς ότι δεν παίρνουν όλοι οι άνθρωποι αποφάσεις με τον ίδιο τρόπο. Υπάρχουν διάφοροι τρόποι με τους οποίους λειτουργούν οι άνθρωποι κατά τη διαδικασία λήψης απόφασης.

Έτσι, κάποιοι άνθρωποι στηρίζονται περισσότερο στη λογική, ενώ άλλοι στη διαίσθηση και στα συναισθήματά τους. Κάποιοι άλλοι βασίζονται περισσότερο σε εξωτερικούς παράγοντες, π.χ. στη γνώμη των άλλων. Επίσης, κάποιοι αποφασίζουν γρήγορα, ενώ άλλοι αργά, κάποιοι με προσοχή και περίσκεψη και άλλοι επιπόλαιοι, κάποιοι αποφασίζουν με ευκολία ενώ ορισμένοι άλλοι με δυσκολία. Άλλοι πάλι είναι αναβλητικοί ή προτιμούν να αποφεύγουν να παίρνουν αποφάσεις. Όμως, ακόμη κι όταν ηθελημένα αποφεύγει να πάρει κάποιος μία απόφαση, κι αυτό είναι απόφαση.

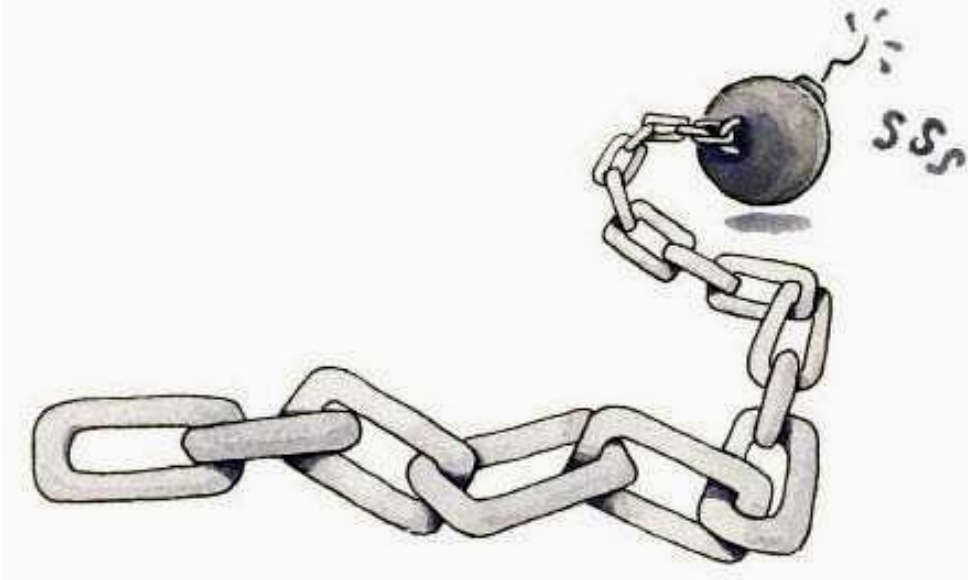
Από τα παραπάνω μπορούμε να συμπεράνουμε ότι με τις αποφάσεις μας διαμορφώνουμε τη ζωή μας, καθώς και ότι η ποιότητα της ζωής μας εξαρτάται από την ποιότητα των αποφάσεών μας.

Επομένως, το ζητούμενο είναι να λαμβάνουμε σωστές, καλές αποφάσεις. Γι' αυτό κατά τη διαδικασία λήψης απόφασης και πριν καταλήξουμε σε κάποια απόφαση, καλό είναι ξεκινώντας από τις επιθυμίες μας να σταθμίζουμε πολύ προσεκτικά τις πραγματικές συνθήκες που ισχύουν σε σχέση με την απόφαση αυτή, τα εμπόδια, τις δυσκολίες. Αυτά είναι στοιχεία που συλλέγουμε μέσα από την πληροφόρηση.

Κάποτε, αισθανόμαστε αβεβαιότητα ή έχουμε αμφιβολίες για την απόφαση που πρόκειται να πάρουμε ή που μόλις έχουμε πάρει. Αυτό είναι κάτι φυσικό, μέχρι να δούμε τα αποτελέσματα της απόφασης. Ορισμένες αποφάσεις είναι αμετάκλητες, ενώ άλλες δεν είναι. Γι' αυτό μπορούμε να τις αλλάξουμε, να τις βελτιώσουμε,

να τις τροποποιήσουμε.

Άρα, ο άνθρωπος έχει την ελευθερία να αποφασίζει, όμως η απόφαση συνεπάγεται ότι καθένας αναλαμβάνει και την ευθύνη της απόφασής του. Αυτό μας βοηθά να ωριμάζουμε και να γινόμαστε όλο και περισσότερο ανεξάρτητοι.

Μια αλυσίδα αποφάσεων

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ 1Η

Όλοι έχετε πάρει, άλλος λιγότερο άλλος περισσότερο, σημαντικές αποφάσεις στη ζωή σας. Χωριστείτε σε ομάδες και συζητήστε κάποιες από τις πιο σημαντικές αποφάσεις σας. Κάθε μαθητής παρουσιάζει μια απόφαση που έχει πάρει και τη συζητάτε όλοι μαζί.

Στη συζήτηση αυτή να λάβετε υπόψη σας και να προσπαθήσετε να απαντήσετε στα πιο κάτω ερωτήματα:

- Σας ήταν δύσκολο να αποφασίσετε;
- Ποια κριτήρια χρησιμοποιήσατε προκειμένου να λάβετε την απόφασή σας;
- Ποιοι παράγοντες ήταν σημαντικοί για την επιλογή σας;

- Συγκεντρώσατε όλα τα απαραίτητα στοιχεία πριν λάβετε την απόφασή σας;
- Διερευνήσατε όλες τις εναλλακτικές λύσεις;
- Ποιες ήταν οι συνέπειες της απόφασης;
- Πώς αξιολογείτε το αποτέλεσμα της απόφασης;

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ 2Η

Έχεις αναρωτηθεί ποιος είναι ο τρόπος, με τον οποίο λαμβάνεις αποφάσεις; Να επιλέξεις μέχρι 3 από τους παρακάτω τρόπους. Έπειτα συζητήστε τις μεταξύ σας διαφορές.

1. Αποφασίζω γρήγορα.
2. Επιλέγω να κάνω πάντοτε αυτό που μου αρέσει.
3. Αργώ ή αναβάλλω συχνά τη λήψη αποφάσεων.
4. Ζητώ τη γνώμη των άλλων και με βάση αυτή αποφασίζω.
5. Σκέπτομαι πάντα λογικά.
6. Αποφασίζω πάντοτε με βάση τους περιορισμούς που μου επιβάλλει η πραγματικότητα και όχι με βάση τις επιθυμίες μου.
7. Έχω μεγάλη αυτοπεποίθηση.
8. Έχω αμφιβολίες για τις αποφάσεις μου και ανησυχώ συχνά.

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ 3Η

Μπορείτε να πάρετε μια συνέντευξη από σημαντικά για σας πρόσωπα.

Ρωτήστε π.χ. τους γονείς σας ποιες ήταν οι σημαντικές αποφάσεις της ζωής τους, σε ποια φάση ζωής τις έλαβαν, ποιες ήταν οι συνέπειες των αποφάσεών τους (Εί-

ναι δυνατόν να λάβετε υπόψη σας και ερωτήματα από την δραστηριότητα 1).

Στη συνέχεια, μπορείτε να γράψετε μια σύντομη έκθεση στην οποία θα παρουσιάζετε το συγκεκριμένο πρόσωπο, λαμβάνοντας υπόψη την προσωπική του ιστορία, την αλυσίδα των προσωπικών του αποφάσεων και να τη διαβάσετε στην τάξη.

Να θυμάσαι ότι:

- Η ζωή είναι μια αλυσίδα αποφάσεων.
- Ορισμένες αποφάσεις δεν είναι αμετάκλητες.
- Η προσωπικότητά μας διαμορφώνει κατά ένα μεγάλο μέρος τις επιλογές μας.
- Οι δεξιότητες που σχετίζονται με τη λήψη αποφάσεων είναι από τις πιο σημαντικές για τη ζωή μας.

B. ΟΙ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΕΣ ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

Λέξεις/Φράσεις - Κλειδιά

- Πόσο εύκολη είναι μια επαγγελματική απόφαση;
- Πώς –και κατά πόσο– μπορείς να είσαι σίγουρος ότι μια επαγγελματική σου απόφαση είναι “σωστή”;
- Πώς συνδέονται οι επαγγελματικές αποφάσεις σου με τα ευρύτερα σχέδια που έχεις για τη ζωή και για το μέλλον σου;
- Σημαντικές και μη σημαντικές αποφάσεις
- Εύκολες και λιγότερο εύκολες αποφάσεις
- Επαγγελματικές αποφάσεις
- Παράγοντες που επηρεάζουν τις επαγγελματικές αποφάσεις
- Επαγγελματικές αποφάσεις και προσωπικοί στόχοι

Στόχος αυτού του κεφαλαίου είναι να βοηθηθείς:

- να αναγνωρίζεις τους παράγοντες που μπορούν να επηρεάσουν τις επαγγελματικές σου αποφάσεις
- να παίρνεις τις δικές σου, προσωπικές, επαγγελματικές αποφάσεις
- να συσχετίζεις τις επαγγελματικές σου αποφάσεις με το γενικότερο ‘σχέδιο ζωής’ σου.

Εισαγωγικά στοιχεία

Πότε μια απόφαση είναι σημαντική; Σίγουρα το θέμα έχει προσωπική χροιά. Μια απόφαση μπορεί να είναι σημαντική για κάποιο άτομο σε μια ορισμένη περίοδο της ζωής του, ενώ μπορεί να είναι λιγότερο σημαντική για ένα άλλο άτομο ή για το ίδιο άτομο σε μια άλλη χρονική στιγμή. Ωστόσο, ένα σημαντικό κριτήριο που καθορίζει το αν μια απόφαση είναι σημαντική ή όχι είναι η κρισιμότητα και η σοβαρότητα που έχουν οι επιπτώσεις της για τη ζωή του ατόμου και των συνανθρώπων του. Ένας άλλος παράγοντας που συντελεί στο να θεωρείται σημαντική μια απόφαση είναι η διάρκεια των συνεπειών της, καθώς και η δυσκολία που θα συναντήσουμε για να τις διορθώσουμε, αν κάποια στιγμή αλλάξουμε γνώμη.

Συχνά η λήψη μιας σημαντικής απόφασης μας δυσκολεύει. Άλλωστε, μια απόφαση δεν είναι εύκολο να ληφθεί, όταν όλες οι δυνατές επιλογές φαίνονται το ίδιο ελκυστικές ή όταν δημιουργούν τα ίδια προβλήματα.

Από τα παραπάνω φαίνεται ότι οι αποφάσεις είναι

πολύ σημαντικές για τη ζωή μας, αλλά δεν είναι πάντα εύκολες¹⁹. Το ίδιο ισχύει και για τις επαγγελματικές αποφάσεις. Όταν επιλέγουμε ένα επάγγελμα, σημαίνει ότι διοχετεύουμε τις προσπάθειές μας προς μια ορισμένη κατεύθυνση, ότι ακολουθούμε μια συγκεκριμένη διαδρομή (συχνά χρειάζεται να εκπαιδευτούμε αρκετά χρόνια πριν ασκήσουμε το επάγγελμα), ότι δεχόμαστε να ζήσουμε με έναν τρόπο ζωής που να συμφωνεί με το επάγγελμά μας. Για παράδειγμα, θα εργαζόμαστε την ημέρα ή τη νύχτα, σε προστατευμένο χώρο ή κάτω από αντίξοες καιρικές συνθήκες, οι κανόνες της ζωής μας σε καθημερινά πράγματα (όπως η διατροφή) θα είναι αυστηροί; Πρέπει, επίσης, να συνεξετάσουμε τις προοπτικές του επαγγέλματός μας, τις απολαβές από αυτό και τις εναλλακτικές λύσεις που διαθέτουμε, αν κάτι δεν εξελιχθεί όπως το υπολογίσαμε.

Πολλοί είναι οι παράγοντες που μπορούν να επηρεάσουν τις επαγγελματικές μας αποφάσεις, τόσο ατομικοί όσο και εξωτερικοί. Τους ατομικούς παράγοντες τους διακρίνουμε σε βιολογικούς (οι οποίοι μπορούν να διευκολύνουν ή να δυσχεράνουν την πορεία μας σε έναν επαγγελματικό χώρο) και σε λοιπούς προσωπικούς, όπως είναι οι επιθυμίες, τα ενδιαφέροντα, οι αξίες και τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά της προσωπικότητάς μας, με βάση τα οποία ένα επάγγελμα μας φαίνεται περισσότερο ή λιγότερο ελκυστικό. Υπάρχουν, όμως, και εξωτερικοί παράγοντες που μπορούν να επηρεάσουν την επιλογή μας, να την κάνουν πιο εύκολη ή πιο δύσκολη. Κάποιοι από αυτούς είναι η οικογένειά μας, οι φίλοι μας, το σχολείο, η κοινωνική ή πολιτισμική ομάδα στην οποία ανήκουμε, οι οικονομικές μας δυνατότητες ή ανάγκες και το 'πνεύμα της εποχής' μας.

Από τις επαγγελματικές αποφάσεις που παίρνει ένα άτομο θα εξαρτηθεί ο βαθμός επαγγελματικής ικα-

νοποίησης που θα αντλεί στο μέλλον από την εργασία του και το αίσθημα της επιτυχίας ή της αποτυχίας που θα νιώθει στον επαγγελματικό του χώρο. Επίσης, από τις αποφάσεις αυτές θα καθοριστεί αν θα αγαπήσει ή όχι την εργασία του, αν θα είναι εύκολο ή όχι να εργαστεί, αν και με ποιο τρόπο θα εξελιχθεί επαγγελματικά. Τέλος, από τις επαγγελματικές επιλογές ενός ανθρώπου θα εξαρτηθεί το αν θα ικανοποιηθούν οι προσωπικές-επαγγελματικές φιλοδοξίες του και αν θα επιτευχθούν οι στόχοι του, όπως και το αν θα έχει ή όχι το αίσθημα ότι αξιοποιεί τις ικανότητες και τις δεξιότητές του, ότι αναπτύσσει περισσότερο ή λιγότερο τις δυνατότητές του.

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ 1Η

Σημείωσε σε ένα χαρτί πέντε επαγγέλματα που σου έρχονται στο μυαλό και σου φαίνονται ενδιαφέροντα. Δεν χρειάζεται να το πολυσκέφτεσαι' γράψε αυθόρμητα. Στο κάτω-κάτω, δεν είσαι υποχρεωμένος/η να ακολουθήσεις κάποιο από αυτά.

α) Στην 1η δραστηριότητα της υπο-ενότητας: Τι μας Επηρεάζει όταν Επιλέγουμε ένα Επάγγελμα, της ενότητας: Ο Κόσμος της Εργασίας, είχες σημειώσει κάποια πράγματα που θεωρείς σημαντικά για το μελλοντικό σου επάγγελμα. Μπορείς να τα θυμηθείς;

- Κατά πόσο τα επαγγέλματα που έγραψες αυθόρμητα, ασχολούμενος με αυτή τη δραστηριότητα, καλύπτουν τα πράγματα που θεωρείς σημαντικά;

β) Στην 1η και στη 2η δραστηριότητα της υπο-ενότητας: Οι Προσωπικές και οι Επαγγελματικές μας Αξίες, της ενότητας: Ανακαλύπτω τον Εαυτό μου, ίσως είχες ανακαλύψει κάποιες αξίες που είναι για σένα σημαντικές.

- Τα επαγγέλματα που σημείωσες ως ενδιαφέροντα ανταποκρίνονται (και αν ναι, με ποιον τρόπο) στις αξίες αυτές;

γ) Αφού σκεφτείς το θέμα για 3-5 λεπτά, συζήτησέ το με κάποιον συμμαθητή σου. Καλύτερο είναι να μιλήσει για 5 λεπτά ο ένας από τους δυο για όσα σημείωσε ή σκέφτηκε, ενώ ο άλλος τον ακούει και, αν χρειάζεται, του κάνει διευκρινιστικές ερωτήσεις. Όταν σας πει ο καθηγητής σας, αλλάξτε ρόλους.

- Υπάρχουν επαγγέλματα που τα σημειώσατε και οι δύο; Έχετε κάποιες κοινές αξίες; Σε ποια πράγματα διαφέρετε; Μήπως συμφωνείτε και οι δύο στο ποια επαγγέλματα είναι ενδιαφέροντα, αλλά για διαφορετι-

κούς λόγους ο καθένας;

Μια καλή ιδέα!

Διάλεξε ένα από τα 5 επαγγέλματα που σημείωσες στην προηγούμενη δραστηριότητα (ίσως εκείνο που φάνηκε να σε ενδιαφέρει περισσότερο ή να ανταποκρίνεται περισσότερο σε ό,τι θεωρείς εσύ σημαντικό). Στη συνέχεια, προσπάθησε να βρεις τα θετικά στοιχεία αυτού του επαγγέλματος. Μπορείς, αν θέλεις, να τα ιεραρχήσεις.

- Ρίξε μια ματιά στα θετικά στοιχεία που βρήκες. Μήπως σχετίζονται με τις αξίες σου, τα ενδιαφέροντά σου, τα πράγματα που θεωρείς σημαντικά; Πόσο σχετίζονται με τη γνώμη των φίλων σου, των γονιών σου ή άλλων προσώπων που είναι σημαντικά για σένα;
-

Σκέψου τα αρνητικά σημεία ή τις δυσκολίες που πρόκειται να συναντήσει κάποιος αν ακολουθήσει αυτό το επάγγελμα, καθώς και τους τρόπους με τους οποίους μπορεί να τις αντιμετωπίσει. Υπάρχουν δυσκολίες που σου προκαλούν κάποιο άγχος; Αφορούν 'πρακτικά' ζητήματα, όπως είναι ο χρόνος και το κόστος υλοποίησης μιας επαγγελματικής επιλογής ή οι μελλοντικές προοπτικές απασχόλησης; Μήπως ο χώρος στον οποίο ζεις, πιθανές οικογενειακές ή οικονομικές δυσχέρειες, κάνουν τα πράγματα δυσκολότερα; Μήπως η υλοποίηση της επιλογής σου χρειάζεται επίμονη και επίπονη προσπάθεια και φοβάσαι ότι δεν θα τα καταφέρεις; Υπάρχουν εναλλακτικές λύσεις; (Μην ξεχνάς ότι κάθε επιλογή έχει τα υπέρ και τα κατά της).

Μην αδιαφορείς για την επιθυμία σου! Ίσως, στην πορεία, χρειαστούν κάποιες υποχωρήσεις 'στρατηγικής', αλλά πετυχημένος επαγγελματικά είναι αυτός που αγαπάει αυτό που κάνει. Μια καλή ιδέα θα ήταν να συλ-

λέξεις πληροφορίες για τα επαγγέλματα που σε ενδιαφέρουν (Ίσως το έχεις ήδη κάνει στο πλαίσιο των δραστηριοτήτων ή του Σχεδίου Εργασίας του Σ.Ε.Π. Αν όχι, στην υπο-ενότητα Περιγραφή του Επαγγέλματος, της ενότητας **Ο Κόσμος της Εργασίας**, υποδεικνύονται κάποιοι τρόποι). Μέσα από την πληροφόρηση κάποιες δυσκολίες ίσως να μειώνονται ή να εξαλείφονται, μπορεί, ωστόσο, να ανακύπτουν καινούργιες. Το ίδιο μπορεί να συμβεί με τα θετικά σημεία ενός επαγγέλματος. Σκέψου για πιθανές εναλλακτικές λύσεις και μην παραλείψεις να πληροφορηθείς για τον τρόπο υλοποίησης της κάθε επιλογής. Αξιολόγησε την κάθε πιθανή λύση. Ποια είναι τα θετικά της σημεία και ποιο είναι το 'κόστος' της;

- **Καλό είναι να μην αξιολογείς την κάθε επιλογή σου μόνο με τη λογική, ούτε μόνο με το συναίσθημα. Συνήθως, σε μια 'καλή' επιλογή το συναίσθημα και η λογική βρίσκονται σε ισορροπία.**

Να θυμάσαι ότι:

- Οι επαγγελματικές μας αποφάσεις πρέπει να εναρμονίζονται με το σχέδιο ζωής μας.
 - Μια καλή επαγγελματική απόφαση ενσωματώνει τις βαθύτερες επιθυμίες μας και βασίζεται στην καλή γνώση του εαυτού μας.
 - Μια καλή επαγγελματική απόφαση απαιτεί σωστή πληροφόρηση τόσο για την πορεία που μας οδηγεί στο επάγγελμα που επιλέξαμε όσο και για τις πιθανές προοπτικές του.
-

Γ. ΣΧΕΔΙΑΖΩ ΤΟ ΜΕΛΛΟΝ ΜΟΥ

Λέξεις/Φράσεις - Κλειδιά

- Πόσο καθοριστική είναι η επιλογή ενός επαγγέλματος; Πόσο εύκολο είναι να αλλάξουμε επάγγελμα;
- Μέσα από ποιο επάγγελμα θα μπορούσες να αναπτύξεις καλύτερα τις δυνατότητές σου;
- Πού θα βρεις πληροφορίες γι' αυτό;
- Μπορούμε να προβλέψουμε το “μέλλον” ενός επαγγέλματος;
- Καθοριστική απόφαση
- Βαθμός ελευθερίας μιας απόφασης
- Προβλέψιμη εξέλιξη
- Μη προβλέψιμη εξέλιξη
- Υλοποίηση απόφασης
- Βαθμός ικανοποίησης
- Βαθμός αυτοπραγμάτωσης

Στόχος αυτού του κεφαλαίου είναι να βοηθηθείς:

- να επεξεργαστείς τις επιλογές που θα κληθείς να κάνεις τελειώνοντας το Γυμνάσιο,
- να συνεκτιμάς τα χαρακτηριστικά της προσωπικότητάς σου, τις ιδιαίτερες επιθυμίες σου και τις εξελίξεις της εποχής σου, όταν καλείσαι να πάρεις μια απόφαση για το μέλλον σου,
- να παίρνεις αποφάσεις για το μέλλον σου που σε εκφράζουν και σε ικανοποιούν, χωρίς, όμως, να αδιαφορείς για τις προοπτικές τους,
- να υλοποιείς τις αποφάσεις σου.

Εισαγωγικά στοιχεία

Τελειώνοντας τη Γ΄ Γυμνασίου καλείσαι να πάρεις κάποιες αποφάσεις (αν δεν τις έχει ήδη πάρει) που μπορεί να αποδειχτούν καθοριστικές για το μέλλον σου. Πού και πώς θα συνεχίσεις την εκπαίδευσή σου μετά το Γυμνάσιο; Ποια κατεύθυνση θα ακολουθήσεις; Έχεις αποφασίσει ποιος επαγγελματικός χώρος σε ενδιαφέρει;

Κάποιες φορές μια απόφαση φαίνεται περίπου 'αναγκαστική' ή αυτονόητη. Στην πραγματικότητα, όταν καλούμαστε να πάρουμε μια απόφαση, καλούμαστε να επιλέξουμε μεταξύ διαφορετικών εναλλακτικών λύσεων. Όσο περισσότερες είναι οι εναλλακτικές λύσεις που έ-

χουμε, τόσο μεγαλύτερος είναι ο βαθμός ελευθερίας μιας απόφασης. Μια καλή απόφαση προϋποθέτει συνήθως ότι έχουμε εξετάσει σοβαρά όλες τις εναλλακτικές λύσεις και έχουμε πληροφορηθεί σωστά για καθεμιά.

Μια απόφαση κρίνεται από τα αποτελέσματά της. Υπάρχουν όμως τομείς της ζωής που οι εξελίξεις δεν είναι δυνατόν να προβλεφθούν με ασφάλεια. Αυτό που συμβαίνει σήμερα είναι απλώς μια ένδειξη γι' αυτό που θα συμβεί αύριο. Σε ό,τι αφορά τη σταδιοδρομία, την προσωπική ζωή κτλ. δεν υπάρχει απόλυτη βεβαιότητα για τον τρόπο με τον οποίο θα εξελιχθούν τα πράγματα. Ασφαλώς, τα πράγματα δε συμβαίνουν τυχαία και η προσωπική μας δράση παίζει σημαντικό ρόλο. Χρειάζεται, ωστόσο, να είμαστε προετοιμασμένοι να αντιμετωπίσουμε και καταστάσεις που δεν είχαμε προβλέψει.

Το να παίρνουμε αποφάσεις είναι σημαντικό στη ζωή μας. Όμως ένα εξίσου σημαντικό ζήτημα είναι και η υλοποίηση μιας απόφασης. Μια απόφαση έχει αξία, όταν έχουμε σχεδιάσει σωστά τον τρόπο με τον οποίο θα την υλοποιήσουμε και όταν είμαστε 'αποφασισμένοι' να την κάνουμε πράξη (Ας μη λησμονούμε το ρητό: ο 'καλύτερος' τρόπος για να μην προχωρήσει κάποιος, είναι να μην αποφασίσει πού θέλει να πάει).

Ασφαλώς, δεν είναι εύκολο να κρίνουμε αν μια απόφαση είναι «σωστή» τη στιγμή που αποφασίζουμε¹⁹. Αυτό, ιδιαίτερα σε ό,τι αφορά τις εκπαιδευτικές-επαγγελματικές αποφάσεις, θα είμαστε σε θέση να το κρίνουμε πολύ αργότερα στη ζωή μας με βάση τις συνέπειές της. Γι' αυτό μιλάμε εδώ για καλή απόφαση. Πότε είναι μια απόφαση "σωστή"; Όταν τα αποτελέσματά της είναι τα επιθυμητά.

Μια απόφαση είναι "καλή" αν την έχουμε πάρει με το σωστό τρόπο, θεωρώντας ότι μας ικανοποιεί τη

στιγμή που τη λαμβάνουμε, γιατί νιώθουμε ότι ανταποκρίνεται στις επιθυμίες μας, τις προσδοκίες μας από τη ζωή, τις προσωπικές μας αξίες. Μια καλή απόφαση είναι πάντα προσωπική, και κατά τη λήψη της λαμβάνονται υπόψη και αξιοποιούνται οι δεξιότητες, οι ικανότητες, οι ανάγκες και οι ιδιαιτερότητές μας, όποιες και αν είναι αυτές, με δημιουργικό τρόπο. Μια καλή απόφαση μας κάνει να νιώθουμε ότι αναπτύσσουμε –όσο είναι δυνατό- και αξιοποιούμε τις δυνατότητές μας, μας δίνει ένα αίσθημα αυτοπραγμάτωσης.

Ας μη λησμονούμε, λοιπόν, ότι ένας επιτυχημένος επαγγελματικός σχεδιασμός πρέπει να λαμβάνει υπόψη του τόσο τις υπάρχουσες εξωτερικές συνθήκες όσο και τις δυνατότητές μας, τις επιθυμίες μας, τα ενδιαφέροντα, τις ανάγκες και τις ιδιαιτερότητές μας.

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ

Αποφασίζοντας για το μέλλον σου

α) Προσδιορισμός του προβλήματος

Σηκωθείτε όλοι όρθιοι και περιπλανηθείτε για λίγο στο χώρο όπου στεγάζεται η τάξη σας (εκτός εάν ο καθηγητής Σ.Ε.Π. σας υποδείξει διαφορετικά).

- Χωριστείτε σε ζευγάρια. Θα μιλήσει ο καθένας με τη σειρά του στον άλλο, για 5 περίπου λεπτά, σχετικά με τον εαυτό του και με όσα περιμένει από το μελλοντικό του επάγγελμα (όποιο και αν είναι αυτό). Επικεντρώστε στη σημασία της απόφασης για το τι θα κάνετε μετά το Γυμνάσιο. Αυτός που ακούει δεν διακόπτει, παρά μόνο αν χρειάζεται να υποβάλει κάποια διευκρινιστική ερώτηση.
- Στο τέλος, συζητήστε ελεύθερα με τον/την συμμαθητή/τριά σας για άλλα 5 λεπτά. Φαίνεται να έχει 'καταλήξει' στην επιλογή κάποιας

επαγγελματικής κατεύθυνσης; Υπάρχουν μήπως σημεία που τον/την προβληματίζουν, που στέκονται εμπόδιο στις επαγγελματικές επιλογές; Έχει εναλλακτικές λύσεις;

β) Εντοπισμός στοιχείων του εαυτού

Η προηγούμενη δραστηριότητα ίσως σε βοήθησε να αναγνωρίσεις και να συνειδητοποιήσεις μια σειρά από ανάγκες ή επιθυμίες σου ή ενδιαφέροντά σου.

Μια καλή ιδέα θα ήταν να τις καταγράψεις στις γραμμές που ακολουθούν.

ΕΠΙΘΥΜΙΕΣ:

ΑΝΑΓΚΕΣ:

ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝΤΑ:

-
-
-
-
-
-
-
- **Είναι πολύ πιθανό να έχεις ήδη σκεφτεί κάποια επαγγέλματα που σε ενδιαφέρουν. Σημείωσέ τα (μέχρι 10) στον παρακάτω πίνακα, στη στήλη «επάγγελμα». Είναι πολύ σημαντικό, σε αυτή τη φάση, να σημειώσεις τα επαγγέλματα εκείνα που σου προκαλούν θετική προδιάθεση. Δεν είναι ανάγκη να ανήκουν όλα στον ίδιο επιστημονικό ή επαγγελματικό χώρο.**

Επάγγελμα:	Βαθμός α	Βαθμός β	Άθροισμα
1.			
2.			
3.			
4.			
5.			

6.			
7.			
8.			
9.			
10.			

- Ρίξε τώρα μια ματιά στις επιθυμίες και στις ιδιαίτερες ανάγκες που κατέγραψες στην αρχή της δραστηριότητας (στην προηγούμενη σελίδα). Βάλε ένα βαθμό από το 1 μέχρι το 10 δίπλα σε κάθε επάγγελμα, στην στήλη «βαθμός α», ανάλογα με το πόσο αυτό το επάγγελμα ανταποκρίνεται στις επιθυμίες και στις ιδιαίτερες ανάγκες σου.
- Να καταγράψεις τώρα τις αξίες σου, τις δεξιότητές σου, αλλά και τις ιδιαιτερότητες που χρειάζεται να λάβεις υπόψη σου. Συμπλήρωσε και τα τυχόν επιπλέον εφόδια που νομίζεις ότι διαθέτεις.

ΑΞΙΕΣ:

ΔΕΞΙΟΤΗΤΕΣ:

**ΙΔΙΑΙΤΕΡΟΤΗΤΕΣ ΠΟΥ ΧΡΕΙΑΖΕΤΑΙ ΝΑ ΛΑΒΕΙΣ
ΥΠΟΨΗ ΣΟΥ:**

ΑΛΛΑ ΕΦΟΔΙΑ:

- Βαθμολόγησε πάλι τα επαγγέλματα του πρώτου πίνακα με βάση τα νέα στοιχεία στη στήλη «βαθμός β». Αφού το κάνεις άθροισε τους βαθμούς α και β στο κάθε επάγγελμα.

Τώρα έχεις μια ένδειξη για το επάγγελμα που επιθυμείς περισσότερο: Είναι αυτό με το μεγαλύτερο άθροισμα. Βάζοντας τα επαγγέλματα με τη σειρά των βαθμών, έχεις μια ιεράρχησή τους, αλλά μόνον με βάση το κριτήριο των προσωπικών σου χαρακτηριστικών.

γ) Αναζήτηση και άλλων πληροφοριών

- Έχεις ήδη αξιολογήσει, με βάση τις αξίες, τις επιθυμίες, τις δεξιότητες, τις ανάγκες, τα ενδιαφέροντα και τις ιδιαιτερότητές σου μια σειρά από επαγγέλματα που σε ενδιαφέρουν. Είναι πιθανόν να γνωρίζεις ήδη αρκετά στοιχεία για κάποια από τα επαγγέλματα που έχεις σημειώσει. Χρειάζεται όμως να συμπληρώσεις τις πληροφορίες που διαθέτεις. Αν συνέτασες μια επαγγελματική μονογραφία για καθένα από τα επαγγέλματα αυτά, θα μπορούσε να σου φανεί πολύ χρήσιμο (Η αντίστοιχη ενότητα του βιβλίου αυτού ίσως σε βοηθήσει). Ποιες είναι οι προοπτικές του κάθε επαγγέλματος σήμερα; (Ασφαλώς, μια τέτοια πληροφορία είναι ενδεικτική και δεν καθορίζει απαραίτητα το μέλλον ενός επαγγέλματος). Πώς είναι το εργασιακό περιβάλλον και ποια είναι η εκπαίδευση που απαιτείται προκειμένου κάποιος να το ασκήσει;

Αν θέλεις, σημείωσε στις παρακάτω γραμμές κάποια στοιχεία για τα επαγγέλματα στα οποία έδωσες τους μεγαλύτερους βαθμούς, που θεωρείς ότι θα βαρύνουν στη λήψη της τελικής σου απόφασης.

-
-
-
-
-
-
-
-
-
- **Βρες τις εναλλακτικές διεξόδους για καθένα από τα επαγγέλματα που εξετάζεις. Σε ποιους τομείς μπορείς να εργαστείς και, εναλλακτικά, προς ποιες κατευθύνσεις θα μπορούσες να στραφείς;**
-
-
-
-
-

-
-
- Επίσης, εξέτασε την πορεία που απαιτείται για την υλοποίηση κάθε επιλογής (την εκπαίδευση, την εξειδίκευση, την εξεύρεση πόρων κτλ. που απαιτούνται προκειμένου να ασκήσει κάποιος ένα συγκεκριμένο επάγγελμα). Μπορεί να παρουσιάζονται περισσότερες από μία εναλλακτικές λύσεις. Σημείωσε τις χωριστά για κάθε επάγγελμα. Επειδή στο τέλος της Γ΄ Γυμνασίου πρέπει να αποφασίσεις ποια πορεία θα ακολουθήσεις, σύνδεσε την κάθε επιλογή (το κάθε επάγγελμα) με τις διάφορες κατευθύνσεις μετά το Γυμνάσιο. Ουσιαστικά κάνεις στον εαυτό σου το ερώτημα: **Αφού θέλω να φτάσω εκεί, ποιον δρόμο πρέπει να ακολουθήσω;**

δ) Μελέτη των δυσκολιών αλλά και των θετικών στοιχείων κάθε εναλλακτικής λύσης

Πάρε τόσα φύλλα τετραδίου όσα τα επαγγέλματα που εξετάζεις. Γράψε σε καθένα από αυτά την ονομασία ενός επαγγέλματος. Χώρισε στα δύο το φύλλο που κρατάς στα χέρια σου, όπως δείχνει το παρακάτω σχήμα. Γράψε τα θετικά σημεία για το αντίστοιχο επάγγελμα και, στη συνέχεια, τα αρνητικά που παρουσιάζει. Τόσο τα θετικά όσο και τα αρνητικά μπορεί να σχετίζονται με προοπτικές του και με τις εναλλακτικές λύσεις που διαφαίνονται, με την ευκολία ή δυσκολία της πρόσβασης κτλ. Ίσως, σε αυτή τη φάση, χρειαστεί να συμβουλευτείς πάλι τα στοιχεία που κατέγραψες για το κάθε επάγγελμα στην αρχή της δραστηριότητας.

ΕΠΑΓΓΕΛΜΑ:

Θετικά Στοιχεία:

Αρνητικά Στοιχεία:

Τέλος, εστίασε στο τι εσύ πραγματικά θέλεις και ποια συναισθήματα σου γεννά το επάγγελμα που επέλεξες.

Κάνε το ίδιο για κάθε επάγγελμα.

Αφού τελειώσεις με όλα τα φύλλα, καθένα από τα οποία αντιστοιχεί σε κάποιο επάγγελμα, άπλωσέ τα μπροστά σου. Ρίξε τους μια ματιά και διάλεξε το επάγγελμα το οποίο, μετά την παραπάνω διαδικασία, σε έλκει περισσότερο· αυτό του οποίου τα θετικά στοιχεία και οι προοπτικές θα σου δώσουν το κουράγιο –εσένα προσωπικά– να αντιμετωπίσεις τις δυσκολίες που το επάγγελμα αυτό συνεπάγεται. Άλλωστε, το επάγγελμά μας δεν είναι κάποιο ‘στεγνό’ αποτέλεσμα ενός λογικού υπολογισμού ούτε, όμως, και ο στιγμιαίος ενθουσιασμός μιας ‘μαγικής εικόνας’. Είναι, περισσότερο από ο,τιδήποτε άλλο, ένας τρόπος ζωής.

ε) Η επιλογή

Αν έχεις κάνει προσεκτικά όλα τα παραπάνω βήματα, τώρα είσαι σε θέση να πάρεις μια καλή απόφαση: **Να προχωρήσεις σε μια πρώτη επιλογή επαγγέλματος, που είναι στην ουσία η πρώτη σου “εκπαιδευτική-επαγγελματική επιλογή”.**

Πάνω στην επιλογή σου αυτή θα σκεφτείς πάλι και πάλι. Έχεις όμως κάνει ένα πρώτο, σοβαρό βήμα, ακολουθώντας μια συστηματική διαδικασία.

Απόφαση

Υλοποίηση

Να θυμάσαι ότι:

- Μια καλή απόφαση προϋποθέτει ότι έχουμε εξετάσει όλες τις εναλλακτικές λύσεις.
 - Στην επαγγελματική σταδιοδρομία χρειάζεται να είμαστε προετοιμασμένοι να αντιμετωπίσουμε και καταστάσεις που δεν είχαμε προβλέψει.
 - Μια απόφαση έχει μεγαλύτερη αξία, όταν την υλοποιούμε.
 - Μια καλή απόφαση είναι πάντα προσωπική.
-

Η ενότητα με μια ματιά

Οι παρακάτω ερωτήσεις θα σε βοηθήσουν να θυμηθείς τα βασικά στοιχεία της ενότητας. Προσπάθησε να απαντήσεις με δικά σου λόγια και, αν χρειαστεί, συμβουλεύσου το βιβλίο σου.

- Τι σημαίνει απόφαση;

- Γιατί οι αποφάσεις θεωρούνται σημαντικό στοιχείο για τη ζωή μας;

-
-
-
-
-
-
- Ποιοι παράγοντες επηρεάζουν τις επαγγελματικές μας αποφάσεις;
-
-
-
-
-
-
-
-
-
-

- **Γιατί οι επαγγελματικές αποφάσεις είναι σημαντικές;**

- **Ποια είναι η σημασία της πληροφόρησης, προκειμένου να πάρει κάποιος μια καλή απόφαση;**

-
-
- Ποια είναι η «σωστή διαδικασία» για τη λήψη μιας απόφασης;

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

ΟΔΗΓΙΕΣ ΓΙΑ ΤΗ ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗ

Επειδή σε διάφορα σημεία αυτού του βιβλίου σου προτείνουμε να πάρεις συνεντεύξεις, διάβασε τις παρακάτω σχετικές οδηγίες:

Για τη διεξαγωγή μιας συνέντευξης είναι απαραίτητο να έχει κανείς υπόψη του κάποιες αρχές και να γνωρίζει ορισμένα στοιχεία που αφορούν τη διαδικασία της.

Η συνέντευξη είναι «εργαλείο» μεθοδολογικό που μας βοηθά, ανάμεσα στα άλλα, να πάρουμε πληροφορίες, στο πλαίσιο μιας έρευνας.

Σε γενικές γραμμές είναι δυνατόν να διακρίνουμε όλη την απαιτούμενη εργασία για τη διεξαγωγή της συνέντευξης σε κάποιες φάσεις.

α. Η φάση της προετοιμασίας

- Προσδιορίζουμε το σκοπό της συνέντευξης και σχεδιάζουμε τον τρόπο υλοποίησής του.
- Διαμορφώνουμε ένα σχέδιο δράσης, διεξαγωγής της συνέντευξης.
- Εντοπίζουμε πιθανά ερωτήματα, θέματα που θέλουμε να θίξουμε.
- Προσδιορίζουμε τη διάρκεια της συνέντευξης, καθώς επίσης και το χώρο και τη χρονική στιγμή, σε συμφωνία με το άτομο από το οποίο θα λάβουμε τη συνέντευξη.

β. Φάση της διεξαγωγής της συνέντευξης

- Εξηγούμε, ανακοινώνουμε το σκοπό της συνέντευξης.
- Δείχνουμε ενδιαφέρον και αποφεύγουμε να διατυπώνουμε προσωπικές κρίσεις.

- Ακούμε προσεκτικά και δεν διακόπτουμε άσκοπα ή συνεχώς το συνομιλητή μας.
- Κρατάμε σημειώσεις, καταγράφουμε στοιχεία, όπου αυτό κρίνεται απαραίτητο.
- Μπορεί να ζητήσουμε διευκρινίσεις, επεξηγηματικά στοιχεία στην προσπάθειά μας να εστιάσουμε σε ένα θέμα.
- Στο τέλος εκφράζουμε τις ευχαριστίες μας για τη συνεργασία του, καθώς και για τη βοήθεια που μας προσέφερε.

γ. Η φάση της αξιολόγησης

- Διερευνούμε αν επιτεύχθηκαν οι σκοποί της συνέντευξης, αν ακολουθήθηκε το αρχικό σχέδιο κτλ.
- Καταλήγουμε σε συμπεράσματα και διαπιστώσεις που αφορούν τη διαδικασία στο σύνολό της.

ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΕΝΟΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΑΓΩΓΗΣ ΣΤΑΔΙΟΔΡΟΜΙΑΣ

Παρακάτω περιγράφεται ένα Πρόγραμμα Αγωγής Σταδιοδρομίας, με σκοπό να σου χρησιμεύσει ως παράδειγμα προγράμματος που έχει εφαρμοστεί στην πράξη.

Συγκεκριμένα, οι μαθητές ενός τμήματος της Γ΄ Γυμνασίου αποφάσισαν να υλοποιήσουν το Πρόγραμμα αξιοποιώντας τις αρχές και τη φιλοσοφία του Σχεδίου Εργασίας. (Σχετικά με το Σχέδιο Εργασίας βλέπε στην πρώτη ενότητα).

Μετά από συζήτηση και προβληματισμό, αποφάσισαν για τις δραστηριότητες που θα περιελάμβανε το πρόγραμμα με τίτλο «Ερευνώ τις εκπαιδευτικές διεξόδους μετά το Γυμνάσιο», για το ποιος θα έκανε τι και πότε, για τη συνεργασία και τη βοήθεια που θα ζητού-

σαν από το ΚΕ.ΣΥΠ. της περιοχής τους, καθώς επίσης και για το πώς θα συγκεντρώναν τις απαιτούμενες πληροφορίες. Τέλος, σε συνεργασία με τον καθηγητή Σ.Ε.Π. και το διευθυντή του σχολείου τους αποφάσισαν αυτή τη δουλειά τους να την παρουσιάσουν σε μια εκδήλωση που θα αφορά όλο το σχολείο, στο πλαίσιο του προγράμματος Αγωγής Σταδιοδρομίας.

Την εκδήλωση την προγραμματίσαν για την τελευταία εβδομάδα πριν από τις διακοπές των Χριστουγέννων.

Οι ομάδες- οι εργασίες που ανέλαβαν

Πρώτη ομάδα: ανέλαβε να συγκεντρώσει πληροφορίες για το Ενιαίο Λύκειο και για το σύστημα πρόσβασης στα ΑΕΙ- ΤΕΙ.

Δεύτερη ομάδα: ανέλαβε να συγκεντρώσει πληροφορίες για την Τεχνική Επαγγελματική Εκπαίδευση που παρέχει το Υπ.Ε.Π.Θ., καθώς και πληροφορίες για τα ΙΕΚ που παρέχει ο ΟΑΕΔ.

Τρίτη ομάδα: ανέλαβε να συγκεντρώσει πληροφορίες για τις υπόλοιπες εναλλακτικές εκπαιδευτικές επιλογές μετά το Γυμνάσιο (π.χ.: Τεχνική Επαγγελματική Εκπαίδευση που παρέχει το Υπουργείο Γεωργίας, το Υπουργείο Υγείας και Πρόνοιας κτλ.).

Τέταρτη ομάδα: σε συνεργασία με τον καθηγητή πληροφορικής και στο πλαίσιο του μαθήματος πληροφορικής, ανέλαβε να βοηθήσει τις άλλες ομάδες στην αναζήτηση ηλεκτρονικών πληροφοριών, να κάνει διαφάνειες, αφίσες και ό,τι άλλο χρειαζόταν, αξιοποιώντας τους ηλεκτρονικούς υπολογιστές του σχολείου τους.

Πέμπτη ομάδα: περιελάμβανε μαθητές από την Αλβανία και τη Ρουμανία, οι οποίοι και ανέλαβαν να παρουσιάσουν το εκπαιδευτικό σύστημα των χωρών τους.

Ορίστηκε ένας συντονιστής για κάθε ομάδα. Αποφάσισαν να συναντιούνται οι συντονιστές για μισή ώρα κάθε βδομάδα. Το συντονισμό όλων των συναντήσεων ανέλαβε ένας μαθητής. Ο καθηγητής Σ.Ε.Π. τους διαβεβαίωσε ότι θα τους παρείχε κάθε βοήθεια, αλλά ο ρόλος του θα ήταν στο παρασκήνιο. «Εσείς είστε οι πρωταγωνιστές», τους είπε.

Πριν από το στάδιο της «υλοποίησης δραστηριοτήτων» που είχαν προγραμματιστεί, προηγήθηκε η φάση της αναζήτησης των πηγών πληροφόρησης, της συγκέντρωσης και ταξινόμησης των πληροφοριών. Ακολούθησε η φάση της σύνθεσης και επεξεργασίας των πληροφοριών που συνέλεξαν οι διάφορες ομάδες. Οι πληροφορίες καταγράφηκαν, αξιολογήθηκαν και διαμορφώθηκαν κατάλληλα. Έγιναν πίνακες, σχεδιαγράμματα, φιλοτεχνήθηκαν αφίσες που θα πλαισίωναν την παρουσίαση του υλικού.

Αξιολόγηση. Μετά τα Χριστούγεννα

Το πρόγραμμα πήγε περίφημα. Στην τελική αξιολόγησή του όλοι συμφώνησαν για τα θετικά αποτελέσματα, για τον πλούτο των εμπειριών που αποκόμισαν. Περισσότερο από όλα, είπαν ότι χάρηκαν την ομαδική συνεργασία, τη σημαντική εμπειρία να συνεργάζεσαι, να δημιουργείς μαζί με άλλους. Οι μαθητές από άλλες χώρες ένιωσαν ικανοποίηση και χαρά και είπαν ότι «για πρώτη φορά το ελληνικό σχολείο μάς έδωσε την ευκαιρία να μιλήσουμε για τις πατρίδες μας». Μερικοί ανέφεραν ότι τους δυσκόλεψε το γεγονός ότι κάποια μέλη των ομάδων δεν ήξεραν να χρησιμοποιούν Η/Υ. Οι μαθητές που δεν ήξεραν να τους χρησιμοποιούν, αναγνώρισαν μέσα από αυτό το πρόγραμμα πόσο σημαντική δεξιότητα είναι για τη σημερινή εποχή η χρήση των Η/Υ και η

δυνατότητα πρόσβασης στις ηλεκτρονικές πληροφορίες. Έτσι, οι ίδιοι αποφάσισαν να αναπτύξουν στο μέλλον αυτή τη δεξιότητα. Τέλος, όλοι δήλωσαν πως αισθάνονταν περισσότερο έτοιμοι να αποφασίσουν για το μέλλον τους μετά το Γυμνάσιο.

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΒΙΟΓΡΑΦΙΚΟ ΣΗΜΕΙΩΜΑ

ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΒΙΟΓΡΑΦΙΚΟΥ ΣΗΜΕΙΩΜΑΤΟΣ

ΠΡΟΣΩΠΙΚΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ

Όνοματεπώνυμο
Διεύθυνση

Τηλέφωνο
Τηλεομοιοτυπία
Ηλεκτρονικό ταχυδρομείο

Υπηκοότητα

Ημερομηνία γέννησης

[ΕΠΩΝΥΜΟ, όνομα]
[αριθ., οδός, ταχυδρομικός κώδικας, πόλη, χώρα]

[Ημέρα, μήνας, έτος]

ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗ ΕΜΠΕΙΡΙΑ

- Ημερομηνίες (από – έως)
- Επωνυμία και διεύθυνση του εργοδότη
- Είδος της επιχείρησης ή του κλάδου
- Απασχόληση ή θέση που κατείχατε
- Κύριες δραστηριότητες και αρμοδιότητες

ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗ

- Ημερομηνίες (από – έως)
- Επωνυμία και είδος του οργανισμού που παρείχε την εκπαίδευση ή κατάρτιση
- Κύρια θέματα/επαγγελματικές δεξιότητες
- Τίτλος
- Επίπεδο κατάρτισης με βάση την εθνική ταξινόμηση (εφόσον ισχύει)

[Αρχίστε με την πιο πρόσφατη και παραθέστε πληροφορίες χωριστά για κάθε κύκλο σπουδών που ολοκληρώσατε.]

[Αρχίστε με την πιο πρόσφατη και παραθέστε πληροφορίες χωριστά για κάθε κύκλο σπουδών που ολοκληρώσατε.]

ΑΤΟΜΙΚΕΣ ΔΕΞΙΟΤΗΤΕΣ ΚΑΙ ΙΚΑΝΟΤΗΤΕΣ

Οι οποίες αποκτήθηκαν κατά τη διάρκεια του προσωπικού και επαγγελματικού βου' δεν είναι απαραίτητο να τεκμαίρονται με επίσημα πιστοποιητικά και διπλώματα.

ΜΗΤΡΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ

[Αναφέρετε τη μητρική γλώσσα]

ΑΛΛΕΣ ΓΛΩΣΣΕΣ

[Αναφέρετε την γλώσσα]

- Ικανότητα ανάγνωσης
- Ικανότητα γραφής
- Ικανότητα ομιλίας

[Αναφέρετε το αντίστοιχο επίπεδο: εξαιρετικό, καλό, βασικό]

[Αναφέρετε το αντίστοιχο επίπεδο: εξαιρετικό, καλό, βασικό]

[Αναφέρετε το αντίστοιχο επίπεδο: εξαιρετικό, καλό, βασικό]

ΚΟΙΝΩΝΙΚΕΣ ΔΕΞΙΟΤΗΤΕΣ ΚΑΙ ΙΚΑΝΟΤΗΤΕΣ

Διαβίωση και εργασία με άλλα άτομα σε πολυπολιτισμικό περιβάλλον, σε θέσεις όπου η επικοινωνία είναι σημαντική και σε καταστάσεις που απαιτούν ομαδική εργασία (π.χ. πολιτιστικές και αθλητικές δραστηριότητες) κτλ.

ΟΡΓΑΝΩΤΙΚΕΣ ΔΕΞΙΟΤΗΤΕΣ ΚΑΙ ΙΚΑΝΟΤΗΤΕΣ

Π.χ. συντονισμός και διοίκηση ανθρώπων, έργων, προϋπολογισμών_ στην εργασία, σε εθελοντική εργασία (π.χ. πολιτιστικές και αθλητικές δραστηριότητες), στο σπίτι κτλ.

ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΔΕΞΙΟΤΗΤΕΣ ΚΑΙ ΙΚΑΝΟΤΗΤΕΣ

Υπολογιστές, ειδικά είδη εξοπλισμού, μηχανήματα κτλ.

ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΕΣ ΔΕΞΙΟΤΗΤΕΣ ΚΑΙ ΙΚΑΝΟ-

[Περιγράψτε τις αντίστοιχες ικανότητες και αναφέρετε πού αποκτήθηκαν]

[Περιγράψτε τις αντίστοιχες ικανότητες και αναφέρετε πού αποκτήθηκαν]

[Περιγράψτε τις αντίστοιχες ικανότητες και αναφέρετε πού αποκτήθηκαν]

[Περιγράψτε τις αντίστοιχες ικανότητες και αναφέρετε πού αποκτήθηκαν]

<p>ΤΗΤΕΣ Μουσική, συγγραφή, σχέδιο κτλ.</p> <p>ΑΛΛΕΣ ΔΕΞΙΟΤΗΤΕΣ ΚΑΙ ΙΚΑΝΟΤΗΤΕΣ Ικανότητες που δεν περιλαμβάνονται στις προηγούμενες κατηγορίες.</p> <p>Άδεια(ες) οδήγησης ΠΡΟΣΘΕΤΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ</p> <p>ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ</p>	<p>τες και αναφέρετε πού αποκτήθηκαν]</p> <p>[Περιγράψτε τις αντίστοιχες ικανότητες και αναφέρετε πού αποκτήθηκαν]</p> <p>[Αναφέρετε εδώ κάθε άλλη πληροφορία που μπορεί να παρουσιάζει ενδιαφέρον, π.χ. συστάσεις]</p> <p>[Απαριθμήστε τα τυχόν επισυναπτόμενα έγγραφα]</p>
--	--

ΑΙΤΗΣΗ

<p>Αίτηση</p> <p>Της Μαρίας Παππά του Ιωάννη</p> <p>Διεύθυνση: Παπαντωνίου 1, 15341, Αγία Παρασκευή</p> <p>Τηλ: 210 6542106</p> <p>Επάγγελμα: Πωλήτρια</p> <p>Θέμα: χορήγηση αντιγρά- φου απολυτηρίου Λυκείου</p> <p>Ημερομηνία: 20-10-2004</p>	<p>ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ ΑΙΤΗΣΗΣ</p> <p>ΠΡΟΣ Το 4ο Ενιαίο Λύκειο Αγίας Παρασκευής</p> <p>Παρακαλώ να μου χορηγήσετε αντίγραφο του απολυ- τηρίου μου. Σας γνωρίζω ότι αποφοίτησα από το 4ο Λύκειο το σχολικό έτος 2001-02. Το αντίγραφο αυτό θα το χρησιμοποιήσω για την εγ- γραφή μου σε ένα ΙΕΚ.</p> <p style="text-align: right;">Η Αιτούσα</p> <p style="text-align: right;">Μαρία Παππά</p>
--	--

ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΟ ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟ

ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ	Υπόδειγμα Πρώτης Σελίδας «Ερευνητικού Ημερολογίου»
ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΟ ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟ	
Διευκολυντής / τρια Ερευνητικής Ομάδας: Συνερευνητής / τρια: Άλλοι συμμετέχοντες: 	

ΘΕΜΑΤΙΚΕΣ ΕΝΟΤΗΤΕΣ

1. Ημερομηνία:

.....

2. Δραστηριότητα: (σύντομη περιγραφή)

.....

3. Συνθήκες:

.....

4. Εντυπώσεις:

.....

5. Σκέψεις:

.....

6. Συναισθήματα:

.....

7. Προτάσεις:

.....

Παρατηρήσεις / Σημειώσεις

.....

.....

.....

.....

Ο ΑΤΟΜΙΚΟΣ ΦΑΚΕΛΟΣ ΜΑΘΗΤΗ (PORTFOLIO)

Τι είναι ένας «ΑΦΜ»²¹;

Μπορεί να έχει τη μορφή ντοσιέ, φακέλου, κουτιού, δισκέτας, video κτλ.

Μπορεί να είναι ένας φάκελος παρουσίασης (εργασιών, πιστοποιητικών, φωτογραφιών κτλ.) για ειδικό σκοπό.

Στοιχεία που μπορεί να περιλαμβάνει :

- πιστοποιητικά, διπλώματα, διακρίσεις, συστατικές επιστολές,
- ελέγχους προόδου, διαγωνίσματα, τεστ, γραπτές ασκήσεις,
- εκθέσεις, σκέψεις, ερωτηματολόγια αυτογνωσίας, ασκήσεις στο πλαίσιο εφαρμογής του Σ.Ε.Π. στην τάξη (φωτοτυπίες φύλλων εργασίας ή σημειώσεις), αναφορές σχετικές με εκπαιδευτικές δραστηριότητες ή σχολικά προγράμματα,
- φωτογραφίες, ζωγραφιές, κατασκευές, καταλόγους αγαπημένων δίσκων, βιβλίων,
- βιογραφικά σημειώματα, βεβαιώσεις εργασιακής εμπειρίας,
- γενικά οποιοδήποτε στοιχείο μπορεί να αντιπροσωπεύει την προσωπικότητα του μαθητή, τους στόχους, τα όνειρά του, τα επιτεύγματά του, τα εκπαιδευτικά ή/και επαγγελματικά του σχέδια, την εξελικτική του πορεία κτλ.

Η χρήση του μπορεί:

- να γίνεται στο πλαίσιο παροχής συμβουλευτικών υπηρεσιών στα ΓΡΑ.Σ.Ε.Π. & ΚΕ.ΣΥΠ.
- να εφαρμόζεται εντός και εκτός σχολείου με ευθύνη

του μαθητή.

- να συνδέεται με μια σειρά μαθημάτων (π.χ. Σ.Ε.Π. Γ΄ Γυμνασίου ή Α΄ Ενιαίου Λυκείου).
- να συνδέεται με μία απόφαση ή ένα μεταβατικό στάδιο (π.χ. μετάβαση στο Λύκειο, αναζήτηση εργασίας, υποψηφιότητα για φοίτηση σε ένα εκπαιδευτικό ίδρυμα κτλ.).

Στάδια δημιουργίας ενός ΑΦΜ

Σχεδιασμός. Γιατί μου χρειάζεται; Πού πρόκειται να τον χρησιμοποιήσω;

Συλλογή. Τι στοιχεία θα ξεκινήσω να συλλέγω; Πώς θα οργανώσω τα στοιχεία που θα συλλέξω;

Επιλογή. Τι στοιχεία πρόκειται να κρατήσω και γιατί; Πώς θα τον κρατήσω ενημερωμένο;

Αναστοχασμός. Ποια είναι η σημασία και η αξία των στοιχείων που κράτησα;

Τελειοποίηση. Πώς μπορώ να κάνω τον ατομικό μου φάκελο καλύτερο, ώστε να περηφανεύομαι για αυτόν;

Σύνδεση. Τι χρειάζεται να παρουσιάσω ή να πω στους άλλους γύρω μου για μένα;

Δημιουργώντας το δικό σου Ατομικό Φάκελο θα είσαι ικανός /ή:

- να αναλάβεις μεγαλύτερη υπευθυνότητα για την καριέρα σου
- να θέτεις στόχους και να παίρνεις πιο σωστές αποφάσεις
- να στοχάζεσαι και να αξιολογείς τις εμπειρίες και τα επιτεύγματά σου
- να παρακολουθείς και να αξιολογείς την πορεία της μάθησης και την εξέλιξή σου

- να μάθεις να δουλεύεις συστηματικά και να συγκεντρώνεις με συγκεκριμένη διαδικασία τα στοιχεία που σε αφορούν ή θέλεις να παρουσιάσεις
- να γνωρίσεις τον εαυτό σου και να καλλιεργήσεις θετική αυτοαντίληψη.

Μια σημαντική λειτουργία της τήρησης Ατομικού Φακέλου Μαθητή είναι ο αναστοχασμός

Μέσω της διαδικασίας του «αναστοχασμού» μπορείς να βελτιώσεις τον εαυτό σου, να εξετάσεις τις δυνατότητες σου, την πορεία που έχεις χαράξει, να επανακαθορίσεις τους στόχους σου κτλ. Ερωτήματα «αναστοχασμού»:

- Πού βρίσκομαι τώρα;
- Τι έκανα καλά;
- Τι μπορώ να κάνω καλύτερα την επόμενη φορά;
- Τι θα έκανα με διαφορετικό τρόπο την επόμενη φορά;
- Τι είδους βοήθεια χρειάζομαι;
- Πού μπορώ να πάω;

Η ΠΟΡΕΙΑ ΤΗΣ ΕΝΕΡΓΟΥ ΕΡΕΥΝΑΣ

Παράδειγμα για την Πορεία της Ενεργού Έρευνας²²
Το παράδειγμα που ακολουθεί στηρίζεται σε ερευνητικό πρόγραμμα που αφορούσε μια κριτική προσέγγιση στο Σχολικό Επαγγελματικό Προσανατολισμό. Στο πρόγραμμα αυτό συμμετείχαν ως συνερευνητές μαθητές, εκπαιδευτικοί και μία εξωτερική συνεργάτις²³. Παρακάτω παρουσιάζονται και σχηματικά τα τέσσερα βήματα που ακολουθούνται στο πλαίσιο ενός ερευνητικού σχεδίου με βάση την Ε.Ε..

ΦΑΣΗ 1n

ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ

Σχεδιάζεται πρόγραμμα ενεργειών για ενεργό συλλογή πληροφοριών από πηγές που προτείνονται στην τάξη.

ΚΡΙΤΙΚΗ ΣΚΕΨΗ

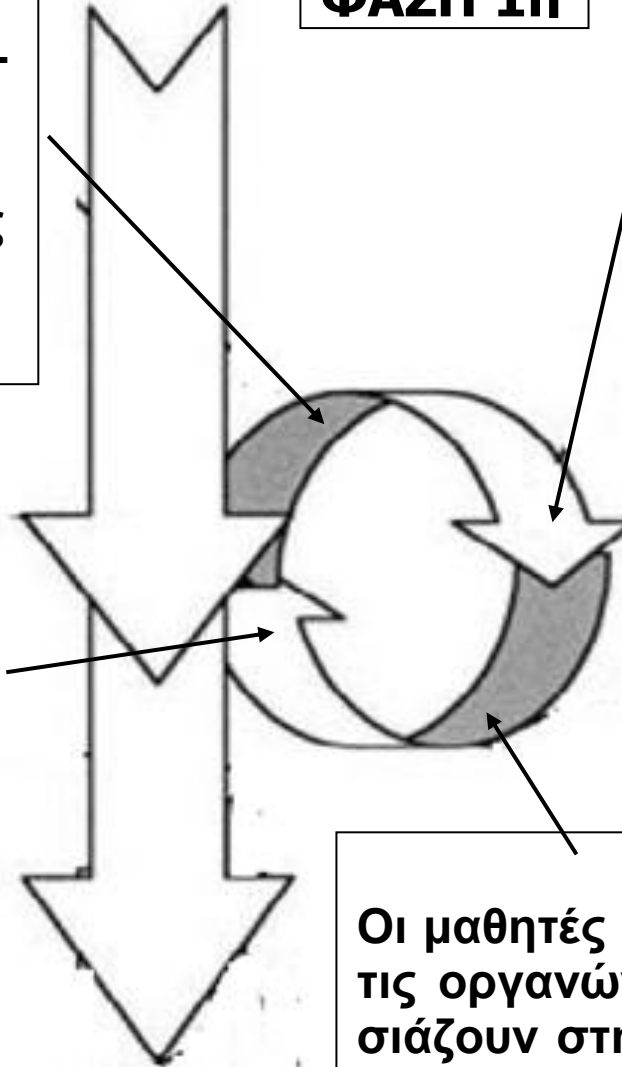
Διαπιστώνεται ότι γίνονται πολύ γενικές συζητήσεις και ότι υπάρχει αδυναμία στην κριτική ανάγνωση και στη συνολική θεώρηση των πληροφοριών.

ΠΡΑΓΜΑΤΟΠΟΙΗΣΗ ΣΧΕΔΙΟΥ

Παρατηρούν και καταγράφουν για ένα διάστημα (π.χ. μια ή δυο εβδομάδες) τις δραστηριότητες με τις οποίες ασχολήθηκαν, καθώς και τα αποτελέσματα των δραστηριοτήτων αυτών.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΗ

Οι μαθητές συλλέγουν πληροφορίες και τις οργανώνουν. Στη συνέχεια, παρουσιάζουν στην τάξη το έργο τους και εκφράζουν τις διαπιστώσεις τους.

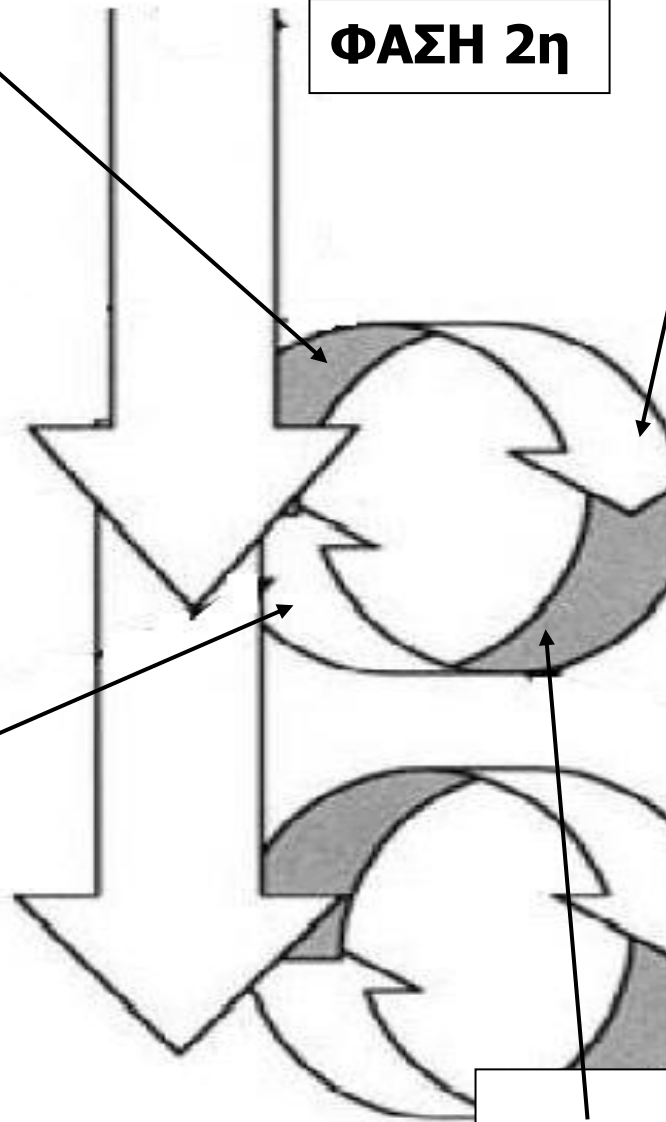
ΑΝΑΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ

Συνέχιση του αρχικού στόχου, αλλά εξειδίκευση ως προς το πληροφοριακό υλικό που θα συλλεγεί(π.χ. πληροφορίες από αγγελίες σχετικές με τη ζήτηση και προσφορά εργασίας: «ζητείται», «ζητώ»).

ΚΡΙΤΙΚΗ ΣΚΕΨΗ

Διαπιστώνεται ότι οι μαθητές δεν έχουν αρκετή εμπιστοσύνη στον εαυτό τους για να «ζητήσουν» επάγγελμα: «υπάρχει φόβος». Αποφασίζεται από κοινού να ακολουθήσουν δραστηριότητες που σχετίζονται με το ζήτημα της «αυτοαντίληψης» και της «αυτοεκτίμησης».

ΦΑΣΗ 2η

ΠΡΑΓΜΑΤΟΠΟΙΗΣΗ ΣΧΕΔΙΟΥ

Οι μαθητές συνεχίζουν τη διερεύνηση του θέματος, αναλύουν κείμενα, μεταφέρουν τις διαπιστώσεις τους στην τάξη και, μεταξύ άλλων, εντοπίζεται ότι οι αγγελίες με τίτλο «ζητώ επάγγελμα» είναι πολύ λιγότερες από αυτές με το «ζητείται εργαζόμενος». Συζητούνται τα αίτια και προτείνονται δραστηριότητες.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΗ

Παρατήρηση και καταγραφή της δραστηριότητας σε ερευνητικό ημερολόγιο(log).

ΣΥΝΤΟΜΟΓΡΑΦΙΕΣ

Γ.Λ.	Γενικό Λύκειο
Ε.Ο.ΜΜ.Ε.Χ	Ελληνικός Οργανισμός Μικρομεσαίων Επιχειρήσεων και Χειροτεχνίας
Ο.Α.Ε.Δ.	Οργανισμός Απασχόλησης Εργατικού Δυναμικού
ΕΠΑ.Λ.	Επαγγελματικά Λύκεια
Ι.Ε.Κ.	Ινστιτούτο Επαγγελματικής Κατάρτισης
Υπ.Ε.Π.Θ.	Υπουργείο Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων
Ο.Ε.Ε.Κ.	Οργανισμός Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης
Α.Ε.Ι.	Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα
Τ.Ε.Ι.	Τεχνολογικά Εκπαιδευτικά Ιδρύματα
Ν.Π.Δ.Δ.	Νομικό Πρόσωπο Δημοσίου Δικαίου
Ν.Π.Ι.Δ.	Νομικό Πρόσωπο Ιδιωτικού Δικαίου
Φ.Ε.Κ.	Φύλλο της Εφημερίδας της Κυβέρνησης
Γ.Γ.Ι.	Γενική Γραμματεία Ισότητας
Τ.Α.	Τοπική Αυτοδιοίκηση
Μ.Μ.Ε.Ε.	Μέσα Μαζικής Επικοινωνίας και Ενημέρωσης
Π.Ι.	Παιδαγωγικό Ινστιτούτο
Ε.Ι.Ν.	Εθνικό Ίδρυμα Νεότητας
Κ.Ε.Κ.	Κέντρα Επαγγελματικής Κατάρτισης
Ι.Κ.Υ.	Ίδρυμα Κρατικών Υποτροφιών
Γ.Γ.Ν.Γ.	Γενική Γραμματεία Νέας Γενιάς
ΚΕ.ΣΥ.Π.	Κέντρο Συμβουλευτικής και Προσανατολισμού
ΓΡΑ.Σ.Ε.Π.	Γραφείο Συμβουλευτικής και Επαγγελματικού Προσανατολισμού

ΠΑΡΑΠΟΜΠΕΣ

1. Ως πηγές για το συγκεκριμένο θέμα σε όλη την εργασία χρησιμοποιήθηκαν: α) Κοσμίδου, Χ. (1989). Ενεργός έρευνα: Για μια γνήσια απελευθερωτική παιδεία. Σύγχρονη Εκπαίδευση, τ. 48, 22-23, β) Frey, K. (1986). Η «Μέθοδος Project». Μια Μορφή Συλλογικής Εργασίας στο Σχολείο ως Θεωρία και Πράξη. Θεσσαλονίκη: Αφοί Κυριακίδη, και γ) Χρυσανφίδης, Κ. (1994). Βιωματική-Επικοινωνιακή Διδασκαλία. Εισαγωγή της «Μεθόδου Project» στο Σχολείο. Αθήνα: Gutenberg,
2. Βλ. στο Δημητρόπουλος, Ε. (2003). Αναζητώντας Εργασία. Από την Εκπαίδευση στην Επαγγελματική Αποκατάσταση. Αθήνα: Ελληνικά Γράμματα.
3. Βλ. στα Δημητρόπουλος, α) ο.π. αριθ. 2 και β) Δημητρόπουλος, Ε. (2000). Συμβουλευτική και Επαγγελματικός Προσανατολισμός στα Σχολεία Δεύτερης Ευκαιρίας. Αθήνα: ΥΠΕΠΘ / ΙΔΕΚΕ.
4. Βλ. ενδεικτικά α) Βεργόπουλος, Κ. (1999). Παγκοσμιοποίηση: Η Μεγάλη Χίμαιρα. Αθήνα: Λιβάνης και β) Κοσμίδου-Hardy, Χρ. (1997). Η πρόκληση της μετάβασης και η ανταπόκριση των υπηρεσιών Συμβουλευτικής-Προσανατολισμού. Στα πρακτικά επιστημονικής ημερίδας με θέμα «Συμβουλευτική-Προσανατολισμός – η συμβολή τους στην ανάπτυξη και προετοιμασία του ατόμου για τη διαρκώς μεταβαλλόμενη αγορά εργασίας». Επιθεώρηση Συμβουλευτικής και Προσανατολισμού, τ. 42-43, 67-89.
5. Από το Κοσμίδου-Hardy, Χρ. (2002). Global Issues with a Critical Perspective: A SYNTHESI Practical Activity- Σύνθεση – Προωθώντας την Εφευρετική Διδασκαλία. Τρίτη Διεθνής Συνάντηση Εκπαιδευτικών, 21 και 22 Ιουνίου 2002. Αθήνα: Πρίσμα.

6. Ιστοσελίδα του ΚΕ.ΣΥ.Π του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου, στην οποία δίνονται πληροφορίες για ένα επάγγελμα. Ηλεκτρονική Διεύθυνση: <http://www.pi-schools.gr>
7. Ζώνιου-Σιδέρη, Α. (1998). Οι Ανάπηροι και η Εκπαίδευσή τους (Ζ' έκδ.). Αθήνα: Ελληνικά Γράμματα.
8. Βλ. Ιλίτσεφ, Ι. & Φεντόγιεφ, Π. (1985). Φιλοσοφικό Λεξικό. Αθήνα: Καραμπερόπουλος.
9. Βλ. Δροσινού, Μ. (2002). Αντιλήψεις και διαδικασίες ενσωμάτωσης σε άτομα με ειδικές ανάγκες. Μια προσέγγιση απόψεων από το διεθνές συνέδριο για την Ειδική Αγωγή, Μάντσεστερ 24-28 Ιουλίου 2000. Το Σχολείο και το Σπίτι, τ. 443, 288-299.
10. Βλ. Δροσινού, Μ. (2004). Ειδική αγωγή: Το θεσμικό πλαίσιο και οι πρακτικές εφαρμογές της. Κριτική θεώρηση, τάσεις και εφαρμογές της. Σύναξη, τ. 89, 12-27.
11. Για εκτενή περιγραφή βλ. Δημητρόπουλος, Ε. (2002). Συμβουλευτική-Προσανατολισμός. Τόμος Δεύτερος: Συμβουλευτική Σταδιοδρομίας – Σχολικός και Επαγγελματικός Προσανατολισμός (Θ' Έκδοση). Αθήνα: Γρηγόρη.
12. Βλ. Herman, Η. (1993). Ένα Θαύμα Κάθε Αρχή την Κατοικεί. Αθήνα: Σμίλη.
13. Βλ. Φυλλάδιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης με τίτλο : Εγώ Ρατσιστής; - Προς την Ισότητα. CSV Media (UK).
14. Βλ. περισσότερα γι' αυτό το θέμα στο βιβλίο Κοινωνική και Πολιτική Αγωγή, που διδάσκεται στη Γ' Γυμνασίου (κεφάλαιο με τίτλο «Κοινωνικοποίηση και Κοινωνικός Έλεγχος»).
15. Εφημ. Καθημερινή της 7-3-2004, αφιέρωμα με τίτλο «Γυναίκες στην Πρώτη Γραμμή».
16. Για περισσότερα πάνω στο θέμα της Πληροφόρησης βλ. α) Δημητρόπουλος, ο.π. αρ. 11, β)

- Κασσωτάκης, Μ. (2003). Πληροφόρηση για Σπουδές και Επαγγέλματα. Αθήνα: Γρηγόρη.
17. Για αναλυτική μελέτη του θέματος των αποφάσεων βλ. Δημητρόπουλος, Ε. (2003). Αποφάσεις – Λήψη Αποφάσεων. Εισαγωγή στην ψυχολογία των Αποφάσεων. Αθήνα: Γρηγόρη.
18. Βλ. επίσης για το θέμα των αποφάσεων: α) Κοσμίδου, Χρ. (1997). Η λήψη απόφασης και οι παράγοντες που σχετίζονται με τις εκπαιδευτικές και επαγγελματικές επιλογές. Μετά, 14-17, και β) Δημητρόπουλος, Ε. (1999). Οι Εκπαιδευτικές και Επαγγελματικές Επιλογές των Νέων: Υπόθεση Κοινωνικής Τάξης; (Β΄ Έκδ.). Αθήνα: Γρηγόρη, και γ) Δημητρόπουλος, Ε., ό.π. αριθμ. 17.
19. Για μια αναλυτική περιγραφή της διαδικασίας λήψης αποφάσεων βλ. στην πηγή υπ΄ αριθμ. 17.
20. Προσαρμογή από το Κοσμίδου-Hardy, Χρ. (1999). Η συμβολή της αναπτυξιακής συμβουλευτικής για την προώθηση της διαπολιτισμικής επικοινωνίας: Έμφαση στην κριτική αυτογνωσία και κοινωνιογνωσία του εκπαιδευτικού. Επιθεώρηση Συμβουλευτικής και Προσανατολισμού, τ. 50-51, 21-57.
21. Προσαρμογή από ανηρτημένη εργασία, στο μ΄ Ελλαδοκυπριακό Συνέδριο, Σπάρτη, 22-23 Απριλίου 1999, των Ρέππα, Ε. και Σταματοπούλου, Ι. Τίτλος εργασίας: Η Ιδέα του Portfolio στην Εφαρμογή του ΣΕΠ.
22. Προσαρμογή από το Κοσμίδου-Hardy, ό.π. πηγή αριθμ. 1α.
23. Παρουσιάζεται στο Κοσμίδου-Hardy, Χρ. (1996). Ένα κριτικό αναπτυξιακό μοντέλο στον ΣΕΠ: Πολυτέλεια ή αναγκαιότητα; Πρακτικά διεθνούς συνεδρίου, στην Επιθεώρηση Συμβουλευτικής και Προσανατολισμού, τ. 38-39, 25-52.

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

Εισαγωγικό Σημείωμα	5
ΕΝΟΤΗΤΑ ΤΕΤΑΡΤΗ	
ΑΝΤΙΛΗΨΕΙΣ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΣΥΝΑΝΘΡΩΠΟΥΣ.....	8
ΕΝΟΤΗΤΑ ΠΕΜΠΤΗ	
ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗ.....	13
Α. Έννοια και Σημασία της Πληροφόρησης. Είδη Πληροφοριών.....	23
Β. Πηγές και Αναζήτηση Πληροφοριών.....	38
ΕΝΟΤΗΤΑ ΕΚΤΗ	
ΟΙ ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ ΣΤΗ ΖΩΗ ΜΑΣ.....	57
Α. Πώς παίρνω μια Απόφαση.....	57
Β. Οι Επαγγελματικές Αποφάσεις.....	63
Γ. Σχεδιάζω το Μέλλον μου.....	70
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ.....	91
Οδηγίες για τη Συνέντευξη.....	91
Παρουσίαση ενός Προγράμματος Αγωγής Σταδιοδρομίας.....	92
Υπόδειγμα Βιογραφικού Σημειώματος.....	96
Υπόδειγμα Αίτησης.....	101
Υπόδειγμα Πρώτης Σελίδας “Ερευνητικού Ημερολογίου”.....	102
Η Ιδέα του «Ατομικού Φακέλου Μαθητή» ή «Portfolio».....	104
Παράδειγμα για την Πορεία της Ενεργού Έρευνας.....	106
Συντομογραφίες.....	109
Πηγές – Παραπομπές.....	110

Βάσει του ν. 3966/2011 τα διδακτικά βιβλία του Δημοτικού, του Γυμνασίου, του Λυκείου, των ΕΠΑ.Λ. και των ΕΠΑ.Σ. τυπώνονται από το ΙΤΥΕ - ΔΙΟΦΑΝΤΟΣ και διανέμονται δωρεάν στα Δημόσια Σχολεία. Τα βιβλία μπορεί να διατίθενται προς πώληση, όταν φέρουν στη δεξιά κάτω γωνία του εμπροσθόφυλλου ένδειξη «ΔΙΑΤΙΘΕΤΑΙ ΜΕ ΤΙΜΗ ΠΩΛΗΣΗΣ». Κάθε αντίτυπο που διατίθεται προς πώληση και δεν φέρει την παραπάνω ένδειξη θεωρείται κλεψίτυπο και ο παραβάτης διώκεται σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 7 του νόμου 1129 της 15/21 Μαρτίου 1946 (ΦΕΚ 1946, 108, Α').

Απαγορεύεται η αναπαραγωγή οποιουδήποτε τμήματος αυτού του βιβλίου, που καλύπτεται από δικαιώματα (copyright), ή η χρήση του σε οποιαδήποτε μορφή, χωρίς τη γραπτή άδεια του Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων / ΙΤΥΕ - ΔΙΟΦΑΝΤΟΣ.

ΙΤΥΕ
«ΔΙΟΦΑΝΤΟΣ»
Ινστιτούτο τεχνολογίας
υπολογιστών & εκδόσεων

ISBN 960-06-1948-4